

Kristijan Muck

M O Ž È , A R H I V I S T

MOŽÈ, arhivist
KARLA, njegova žena, uslužbenka
DRAGO, sin, ki tava
KARLINCA, hči s klavirjem

OREL - Anton
ORLICA - Ana
GOLOB - Peter
GOLOBICA - Pavla

Scensko izhodišče je v lebdečem prostranstvu. Sredi njega je **Možè**. Ob njem njegova žena **Karla**, sin **Drago**, hči **Karlinca**. Nekje v ozadju je četverica performerjev, **Orel**, **Orlica**, **Golob**, **Golobica**. Ti v tišini začnejo z gibanjem, z delovanjem, s premiki v prostoru, s plesom. Okrog Možeta začnejo postavljati središčno prizorišče, kamro v **Arhivu**, z mizo in stolom, ki ju ogradijo s kupi dosjejev, map, knjig, papirjev. Sledijo jim trije člani Možetove družine, ki so v nasprotju s performerji bolj okorni, stvarni. V prostor hrupno prinašajo predmete, ki bodo označevali njihove izhodiščne prostorske enote, **Spalnico**, **Fantovsko sobo** in **Dekliško sobo**. Ko se ti umaknejo s celotnega prizorišča in Možè sede za mizo v Arhivu, štirje performerji s pozornostjo vzpostavijo še dvoje zamejenih prizorišč, **Sobo družine Orel** in **Sobo brata in sestre Golob**.

Vendar zgornje didaskalijske označbe označujejo zgolj možnost osnovnega pristopa k uprizoritvi in njeni prostorski opredelitvi. Poskušajo le opozoriti na podobo, ki bi lahko razpirala svobodno scensko interpretacijo besedila, odnose med Možetom in člani njegove družine ter razmerja z njihovim notranjim svetom, ki ga uvajajo performerji.

Zapis govornega besedila sledi dinamiki nastajanja govora. Zato uporablja ločila poleg pravopisnih pravil tudi tako, da poskuša z njimi ustvarjati podobo njegove spontanosti.

P R V I D E L

PRVI PRIZOR

Arhiv prvič

- *Orel, Orlica, Golob, Golobica so nekje v prostoru. Možè gleda naprej, govori -*

Možè So to oni štirje? Goli ljudje. Ki se gibljejo skozi moje oko. Včasih izustijo besede. In zgrmijo v srce in drob. In zatemnijo zrklo. V njem jih vedno znova srečam. Tiste tam. Onkraj prostora. Ki ga poznam kot Možè. Arhivist. - *Morda naredi preval, kakšen drug gib, lahko zapleše, vrže v zrak stol, ga ujame in sede nanj, naredi karkoli. Ali pa nič od tega. Sedi za mizo, pred njim so tri mape, srednja je odprta, to je **DOSJE OREL-GOLOB**. Piše na list in neha. Kratek molk. -*

Orel Ena je enako ena.

Orlica Štiri je enako štiri.

Golob Štiri je enako ena.

Golobica Štiri in štiri je enako dvakrat štiri.

Orel Je enako osem.

Orlica Štiri je osem.

Golob Osem je enako ena.

Golobica Ena je osem.

Možè Bravo. Zapleteno in jasno. Kot sonet. Načrt arhitekture. Za zgradbo. Ki je ni. A je v človeku. V meni.

Orel Možè, to je čudovita soba.

Možè Za študij.

Orlica Arhiv.

Golob Kamor se ozreš. Zgoraj, spodaj, levo desno. V vročini ali mrazu.

Možè Resnično. Povsod rojstvo in smrt. In tisto, česar o sebi ne veš.

Golobica Kar si ne moreš predstavljati, da bi lahko vedel.

Možè Dragi moji.

Orel Tvoji dragi so drugi. Žena Karla, sin Drago in hči Karlinca.

- Tudi če so se člani družine Možè umaknili, jih morda zdaj, vsaj za hip, vidimo. **Karla** je v spalnici, **Karlinca** v dekliški sobi, **Drago** v fantovski sobi. -

Možè Vem, kdo ste, zdaj ko ste spregovorili. Kot moja družina.

Orel Jaz.

Orlica Ti.

Golob Oni.

Golobica Mi.

Možè Ne. Ste, arhiv. Dosjeji. In razcepljate me s svojimi imeni. Ki so katerakoli. Če vas še tako prekrščujem. Vselej ste sredstvo. Krstilnica! - *Položi roko na list, na katerega je pisal.* - Pesnitev, ki me preganja in rešuje. Pred ženo Karlo, sovo. Ki sem njen čuk. Stalno bedi. Ne spi. Kot jaz ne. Hoče, da napišem doktorat.

- *Premolk.* -

Krstilnica. Z njo bi se odrešil zgodovine. In vtisnil skozi čas njeno pravo resničnost. - *Vzame iz odprte mape nekaj listov.* - Dosje Orel-Golob. Resničnost. - *Gleda liste.* - Nekdo, ki se je pisal Golob, se je poročil z neko gospodično Kos. Leta 1920. Potem sta umrla in za njima sta ostala brat in sestra, dvojčka Peter in Pavla Golob. Nekdo pa, ki je bil Anton Orel, je vzel za ženo gospodično Vrabec. In to je dosje o njih, Anton in Ana Orel rojena Vrabec ter brat in sestra Golob. Vsi so se pisali, vsi so bili ptice. Orel, orlica. Golob, golobica. Lepo! Jaz pa se pišem Možè. In sem obenem svoja žena. Če bi hotel postati ali eno ali drugo, ali vsaj čuk ali sova, bi moral svoji družini vse povedati v obraz. Ženi Karli, da jo bom nekoč zadavil. Sinu Dragu bi povedal, da ga hočem za vse življenje spraviti v norišnico, ker nočem gledati njegovega razkroja. Hčeri Karlinci bi rekel. Kaj? Njo bi odrešil samote. - *Vzame drugo mapo, material za **DOKTORAT**, in jo odpre.* - Snov za moj doktorat. Naslov bi lahko bil »Vpliv Džingiskanovih vojsk na razpad Kijevske države«. Zoprno. Nikamor me ne pripelje, doktorat. Džingiskan je

povedel svoje ljudi, bili so kot eno bitje. Mongoli. Mongol!
Naslov doktorata, Mongol. To! Konj, v Mongolovi glavi obzorje,
ki ga ni konec, srce pa je od nenehnega jahanja zabodeno v
njegova moda. In da zaradi tega ne postane hermafrodit,
posiljuje. - *Odpre tretjo mapo, v nji je material za **PESNITEV
KRSTILNICA**.* - Snov za pesnitev Krstilnica. Zgradba, ki najprej
služi pokristjanjevanju. Najlepše krstilnice imajo osem sten.
Moja pesnitev bo tudi sestavljena iz osmih delov. Vsa človeška
zgodovina. Tudi slovenska. Osem sten torej in na vsaki, kaj,
literarna freska, strnjena poema. Ampak, preganjata me krstni
kamen in voda. Iz česa naj ju izklešem, najdem izvir? Prejle
sem že bil temu blizu. Preden sem samega sebe zalotil v onih
štirih. Paradoks. - *Bere z lista, na katerega je pisal na
začetku.* -

Ovalna arena, hrum, kriki. Bučanje.

Spodaj na pesku naš kurent, z ježevko v rokah.

Njemu nasproti gladiator

z ostjo v desnici in z mrežo v levici.

Trobente. Premakneta se, naskočita, dvigne se prah.
Kje so resnični ljudje! Toliko usod imam v rokah, pa nič.
Toliko muzike slišim, pa se spreminja v šume. V gole pomene.
Arhiv! - *Obrne list, s katerega je pravkar bral. To je,
presenetljivo, hrbtna stran dokumenta iz dosjeja Orel-Golob.
Bere.* - »Ljubljana, dne... Poročilo rajonskega odseka
varnostno obveščevalne službe Slovenskega narodnoosvobodilnega
odbora... Anton Orel, stanujoč na območju vašega rajona OF,
pred vojno podpornik Slovenske ljudske stranke, redno hodi v
cerkev, poročen z Ano Orel, rojeno Vrabec. Slednja ga je več
tednov nagovarjala k sodelovanju z nami. Bila je povezana s
tovarišico Kristino Kukovica, vdovo našega sodelavca Lojzeta
Kukovice - Edija... Anton Orel bi bil uporaben, saj ima kot
kmetijski referent na področju Velikih Lašč, dovolilnico za
prehod bloka in za gibanje po terenu. Vendar nikakor ni hotel
navezati z nami aktivnih stikov. Nameravali smo ga pridobiti z

akcijo pod šifro D-5... Opomba... Pod to šifro se izvaja pritisk na izbrano osebo s predajo njegovega bližnjega okupatorju preko našega agenta v italijanski policiji. Prav ta nam je poročal, da ima žena ciljne osebe, Ana Orel, na sovražnikovi policiji zabeležko simpatizerja OF. Njena aretacija torej ne bi predstavljala za nas potencialne škode, saj kot mati dveh nedoraslih otrok ni primerna za aktivnejše sodelovanje z nami... Dne devetega aprila letos je domobranska policija izsledila sekretarja naše terenske organizacije. Neoborožen se je zatekel, ne da bi poznal Antona Orla in njegovo ženo, v njuno stanovanje na Rimski cesti številka... Ko so policisti v civilu nekaj zatem preiskovali navedeno stavbo, so vdrli tudi k Antonu Orlu, ki jih je, kot je kasneje izpričal naš terenec, že na vratih zaustavil z besedami, Gospodje, ko ste bili na stopnicah, sem slišal, da iščete nekega komunista. Dovolite, moje ime je Anton Orel, referent, in tako dalje, dajem vam besedo, v tem stanovanju ga ni... Do vašega prihoda nisem slišal, da bi kdo prišel v hišo... Vse to je v kuhinji slišal naš terenski sodelavec...» - *Neha brati.* - Orel, Anton. Kam neki je izginil? Je preživel? Morda je hodil po vojni še okrog? Sem ga srečeval? Kot bi lahko lastnega očeta, v kolikor ne bi vedel zanj. Orel, moj oče? Katero bi si potem izbral za svojo mater? - *Vstane, vzame enega od listov iz dosjeja Orel-Golob.* - Dosje Orel-Golob. Bi si izbral sestro iz tega dosjeja? Sestro, čigavo že? Nekega oficirja? Domobranskega policista? Kakšnega, tajnega? Pisal se je Golob. In ona, sestra, golobica. Kdo ve, kakšna, čigava funkcionarka je postala? Sveta državna mati. Slovenija sama?

- ***Orel, Orlica, Golob, Golobica***, kjerkoli v odrskem prostoru že so, se oglasiijo s skandiranjem priimkov. -

Orel, Orlica, Golob, Golobica

Orel. Kos. Vrabec. Golob.

Jazbec. Jelen. Zajc. Medved.

Hribar. Ravnik. Gornik.
Nosan. Bradač. Uhan.
Kopitar. Skledar. Žakelj.
Buh. Vražič. Duh.
Škof. Knez. Kralj.
Zidar. Kovač. Ribič.
Rodè. Bolè. Udè. Smolè.
Čuk. Čuk. Čuk. Čuk.
Možè. Možè. Možè. Možè.
Orel. Orlica. Golob. Golobica.

Možè Ste vi? Kdo? Anton?

Orel Orel.

Možè Ana?

Orlica Orel. Orlica.

Možè Peter?

Golob Golob.

Možè Pavla?

Golob Golob. Golobica.

Orel

Temno zrklo.

Orlica

Bela zenica.

Golobica

V krvi predor.

Golob

Vir gluhega klica.

Golobica

Petje ozvezdij, dreves in živali.

Orlica

V nebu lebdi žareča ptica,

v zemlji tiči.

Golob

Zrno, umor.

- Premolk. -

Orel

Stoji svetišče, življenju posvečeno.
Stopnice vodijo navzgor k ploščadi,
kjer se nahaja osmerokotna zgradba.
Na strehi velik grb z belim poljem,
v njem moder orel, nad njim rdeča zvezda.
Za roke se držita Karel Veliki in Stalin,
poljubita se dvakrat ali trikrat,
tako močno, da zagorijo njuna oblačila.
Požarna obramba plane, zalije ju z vodó.
Modrina jezera pregrne oba moža.

Možè Orel! Je to, kar si govoril, oris ene od sten v moji Krstilnici? Krstni kamen in voda!

Orel Lahko bi bilo tako. Če bi jaz bil. Požar. A kdo ve, če nisem nekdo drug? Jezernik? Vodovnik? Zemljič? Moder? Óblak? Krstič?

Orlica Mi smo DNK. Društvo naravnih komunikatorjev.

Golob Mi smo KPC. Krajevni prireditelji celote.

Globica DNP. Društvo nedolžnih pripadnikov.

Orel KUD. Kolektiv urnih dejavnikov.

Možè Nočem vas kot. Karkoli. Hočem, da ste. Kot moja družina. Ali pa. Da bi vas ta, ki me obdaja, kot moja, opazila. Ne. Naj vas vidi, kdorkoli. Ah. Kje si? Vsaj ti? Ki si? Žena Karla?

DRUGI PRIZOR

Spalnica prvič

- Na zakonski postelji sedi Možetova žena **Karla**. Ob svetlobi nočne lučke gleda list papirja in ga obrača. -

Karla Pisava je seveda namerno izkrivljena. Razen, kadar je vmes nalepljen, iz časopisnih črk sestavljen, kurc. - Bere. - »Spoštovana gospa. Kurc. Dobro veste, da imate sina. In hčer. Kurc. Ona je, vsaj na videz, v redu pička. Vi pa tudi na videz niste. Vi še sova niste, čeprav ste uslužbenka pri, SOVI. Zato ne mislite, nikar, da bi me lahko kdaj ujeli. Kajti gleda vas, kurc, moje oko. Neprestano je na delu. Ampak vaš sin, ta pa je pizda. Hazarder! Mi je dolžan, rajši ne povem, ker ste. Sova. Ampak vam zato jaz sporočim nekaj drugega. Vaš sin je bil slamnati mož. Leta kurc je prevzel, ha, ha, ha. Prevzel je provizijo. To pa ni kurc. Veliko vsoto je prevzel kot plačilo. Za kaj? Za kašalnikove. Pa je sam, kurc, dobil le toliko procentov, da se je lahko do konca zahazardiral. Spoštovana gospa Sova, lahko si mislim, da vse to veste. In se zraven sprašujete, ali ima intelektualec, ki je tole spisal, kakšen dokument o tem. Kurc. Nimam ga. Ampak za vsako rit raste palca. Oblast se menja. Pa tudi jaz spoznavam vsak dan več interesantnih ljudi. Roka roko drgne, in tako dalje. Do takrat, ko bo vaš sin zrel za odstrel, je še čas, a ta čas boste vi, madam, meni dostavljali rento. Saj vem, da v takšni nočni službi, po kakršni se potikate, ne morete biti kaj več kot revni. Pardon. Vaš zgodovinski mož pa tudi ni kurc, ki nosi zlata jajca. Vidite, vse vem, in kot zdaj vidite tudi vi, sova, vem marsikaj tudi jaz. Ki sem? Kdo? Vaš vdani, Kurc. P.S. Kaj več pa čez dva dni.« To je lahko napisal le sin sam, Drago. Ali pa. Možè? - *Karla vstane, odpre Možetovo nočno omarico, ven se usujejo mape in papirji. Gleda jih.* - Zadeva je resna. Možè, ne verjamem. Drago? On predvideva, da sem pri obveščevalni, a misli, da sem tipkarica. Tu pa piše, »Zato ne

mislite, nikar, da bi me lahko kdaj ujeli.« Tipkarica pri SOVI ne more nikogar ujeti.

- Premolk. -

Podpis, Kurc. - *Pogleda okrog sebe.* - Mikrofon? Kamere? Oči brez srca, bitja brez glav. Živi predmeti. Odgovor! - *Gleda po sobi.* - Molk. Jezik je pa sinov. - *Šepeta.* - Ampak sin se ne bi zadovoljil, če bi to napisal on, samo z rento. Hazarder. Trgovalo se je takrat, z orožjem. Čakaj, sin, Drago, ne bi napisal, kako že, kašalnikove. Kdo je torej ta, kurc? Moj mož, naš Možè? Zaposlen je z doktoratom, a piše pesmi. Hoče, da bi svet bil krstilnica. Da bi iz Možeta postal, kaj? Kdo? Lastni dvojnik. Je on, ta, vsesplošni avtor? - *Vzame enega od listov, ga gleda.* - Možè, zdaj piše tudi, so to soneti? - *Obrne list. Bere.* - »Zavesa toče in dežja se razpusti.« To je Možè. - *Spet obrne list.* - In to je hči. Karlinca? Vem, da nekaj piše. Ampak tole ni edina nočna omarica v tej hiši. Ogledala si jih bom z drugimi očmi, predale, omare, ljubčki moji. Počakajte dan ali dva. In ta kurčev jezik se bo sam od sebe razvozlal. - *Gleda po stenah.* - Če mi prisluškuje! Tudi jaz lahko kaj napišem. - *Zgrabi prazen list.* - Čuk se je oženil, tralala, sova ga je vzela, hopsasa. Ljudstvo. Zgodovina. Kdo ve kje zgubljen. Pozabljen. Posnemam Možeta? - *Najde svinčnik. Pomisli, piše in govori.* -

Herman sem,
celjski grof,
državo snujem.

Čarovniško Veroniko
v vrtincu ljubezni
zasledujem.

Zažgem, zakopljem jo
v tisoč breznih.

- *Od nekod se oglasi, vidna ali nevidna, **Orlica.*** -

Orlica

Veronika v vrtincu

ognjenih lin
poniknem, drevo ogleno,
v zemeljsko družino
rek in korenin.
Skozi zrak in vek
spočet otrok,
je moj spomin.

Karla Dialog? Mikrofoni? Jaz? Zidovi? Prisluhi. Dvojniki.
Možè. Vidim. Ne. Ja. Nastavila bom past. Vzela bom snov iz
Možetove Krstilnice. In napisala? Kaj? - *Hlastno pregleduje*
papirje, ki ležijo vsenaokrog. Ponovno vzame list, ki ga je
imela prej v rokah. - »Zavesa toče in dežja...« In na drugi
strani? - *Obrne list.* - Nedokončan sonet. Karlinca?

TRETJI PRIZOR

Dekliška soba prvič

- *Karlinca* leži v postelji, ima baterijo, bere z lista. -

Karlinca

»Zavesa toče in dežja se razpusti,
pristan za hip obsije sonce,
okrogla okna v čezoceanski zableščijo.
Odhod. Ladijski trebuh je napolnjen,
v množici je več kot pol Slovencev.

Bambrbam, kmetje, ki so prišli na boben,
rompompom, revni, a z voljo, vsi koščeni
iz malih mest, pof, zraven tudi pustolovci.

Veliko okorno bitje iz jekla se odlepi od pomola,
v njem južinajo sužnji svojih odločitev.

Bel mrak, v kotu sedita

Martin Krpan in Primož Trubar.

Molčita. Govorita le sod, poln skritih knjig,
in kos lesa, izsekan v cesarski lipi.«

Očka. Očka. - *Poljublja list*. - Tvoja Krstilnica. - *Poslušaj*. -
Je Drago že doma? - *Obrne list*. - Ah, očka, pisal si na
osnutek mojega soneta. Oba sva, isto. Si mi hotel nekaj
sporočiti? Odpreti okno sive ladje? - *Poslušaj*. - Je prišel?
Drago? Dvojček, bojim se zanj. Če bi vsaj bil pijan, kot
zadnjič, in ne zadet. Sploh ne vem. Hašiš? Tablete? Zmeraj pa
kazino. Black Jack? Ruleta? Kaj vse govori! Hvala bogu, to sem
izkoristila. Človek mora najti pot, kako pomagati. - *Se tiho
zasmije*. - Zato sem prevzela vlogo, nekoga. Jezik, igro
nekoga, ki. - *Poslušaj*. - Ampak, zdi se mi, doma je. Drago?
Drago!

- *Tišina*. -

Tako me skrbi. Za vse. Za vse ljudi. In za prednike.
Razmišljali so o nas, ki pridemo za njimi. Če se pogovarjam s

kom od njih, se umirim, in lahko zaspim. Ljubi moji, hej!
Mirni bodite, vse je v redu. Z nami ni nič hudega.

- *Tišina.* -

Valjhun?! Si ti? Ne jokaj. Nimaš ti, ampak jaz, imam tvoje
krvave roke. - *Zakriči.* - Pobila sem vojvode in njih vojščake!
Valjhun? Si tu?

- *Tišina.* -

Prekrščena sem. Že zdavnaj. Sem, oh, kaj vse. Vse! Vsi.

- *Tišina. Ugasne baterijo.* -

Kdo, Valjhun, je bila tvoja žena? Jaz? Lepa Vida? Nisem
Karlinca. Ker nočem biti svoja mati Karla. - *Se smeje.* - In
kdo vse so bili moji možje! Ne samo ti, Valjhun. Kot je
napisal očka v Krstilnici, Trubar, Krpan, no, ta ni resničen.
Nihče! Nihče, ni resničen! Nihče. Lahko sem. Vsakdo. Vsakdo!
Kurci hudičevi.

- *Tišina.* -

Nočem vladati. Nikomur. Tudi bitjem v svojih sanjah ne.

- *Trkanje. Vstopi Možè.* -

Možè Karlinca!

Karlinca Očka?

Možè Slišal sem te. Ne spiš.

Karlinca Našla sem list iz Krstilnice, v kuhinji.

Možè V kuhinji? Že mogoče. Karlinca. Moral bi, ponovno,
predelati vso Krstilnico. Kar pišem, nima nobene, nikakršne
zveze z resničnostjo. V Krstilnici ni zgodbe. Gledam
dokumente. Na primer neki Anton Orel in njegova žena Ana. Kot
da sta pred mano živa. Ali pa druga dva, kot bi bila njuna
dvojnika, brat in sestra, dvojčka, pisala sta se Golob. Peter
in Pavla. Stanovala sta v isti hiši kot Orlova. Tvoji soneti
so vsaj, slečene besede.

Karlinca Ne govôri! Soneti so, nič, so le osnutki. Ah, ôči,
zato si napisal na hrbtno stran mojega nedokončanega soneta,
da Trubar in Krpan molčita? In da govorita Trubarjev sod in
Krpanov kij? Si sploh videl, opazil sonet?

- *Tišina.* -

Ôči? Si res ti? Ali Valjhun? Lepa Vida?

Možè Kdo? Lepa Vida. Preberi. Beri Valjhunu.

Karlinca Sonet?

Možè Ja.

Karlinca Ne.

Možè Zakaj?

Karlinca Ne morem. - *Vstane, hoče ven.* - Grem igrat. Klavir.

- *Nekje tu je **Golobica.*** -

Golobica

Črn sonet,
kamnit izvir.

Karlinca Ne.

Golobica

Črn sonet,
kamnit izvir.

Karlinca Ne!

Golobica

Prepad teme,
na dnu klavir.

Karlinca Ôči, ne!

Golobica

Prepad teme,
na dnu klavir.

Karlinca Ôči!

Možè Karlinca! To nisem bil jaz. Kaj ti je? Kdo je govoril? Iz neke, preteklosti? Oni.

Karlinca Kje je, brat? Drago.

ČETRTI PRIZOR

Fantovska soba prvič

- *Drago* leži v postelji. Če je prostor njegove sobe omejen z odrsko osvetlitvijo, smo zdaj v jutranjem mraku. -

Drago Slabo mi je. - Bere z lista. -

»Sod: Oba sva iz lesa,
dragi moj Krpanov kij,
a jaz nosim v sebi
Trubarjeve knjige.
Kij: Če te udarim,
skrivalniška betica,
sod, razsuješ se,
tvoj lastnik pa marš v verige.«

Vrti se mi.

»Sod: Kulturo novih časov
prenašam v tvoje kraje,
lubi Slovenc.
To razmisli, prav zares!
Kij: Sod, ti si za kontrabant,
kot moj notranjski debeluh,
a sol tvojih protestnih knjig
požre škofovski kres.«

Neverjetno! Možè piše drame. O švercanju. Kot da bi foter res kaj vedel o tem! Bedak. - *Obrne list, opazi drugo besedilo.* -
»Potrjujem, da sem dne... prejel... vsoto... oziroma v nemških markah...« Norec, kje je našel ta papir? Kam, kdaj sem skril to kopijo. Jebenti. Torej ve? On? Vrti se mi. - *Išče po sobi, ne najde kokaina, nemirno, divje, dokler ne razmeče vse, kar dobi pod roke.* - Kam sem dal? Kje? Jebenti, kje je?! Kje!?
Možè mi je vzel. Si je upal? Kokain. Karla, mama se ne meni za to. Ja? Možè, ta, je bil tu in pozabil list? Ne! Kreten mi je pustil sporočilo, da ve o meni več, kot jaz mislim. - *Umiri*

se. *Poslušaj.* - Karlinca? Si mu ti povedala? Ne. Ona ne ve. Ali pa? O čem sem zadnjič govoril z njo?

- *Kot bi **Golob** Dragu od nekje odgovarjal.* -

Golob O čem?

Oznojeni človek v šarasti vojaški obleki se v temni noči s koso pred sabo prebija skozi ščavje Krakovskega gozda. Nabrekel je od svete groze, saj ne ve, ali bo sam ubijal ali bo umorjen od drugega. Srečal naj bi se s takimi kot jaz, z upornimi možaki sosednje vélike dežele, a ne ve več dobro, kakšen je dogovor. Geslo, ki bi se ga moral spomniti, vrta po njegovi glavi in bobni pod rebri. Vprašali naj bi ga, če je on Španska kraljica, sam pa ne ve, ali so besede, ki tej kraljici odgovarjajo, španska vas ali bela Ljubljana. Ve le to, da bo kmetu, če ga bo kaj vprašal, brezimnežu kurčevemu, za vsak slučaj zapodil svojo koso v jajca in rit. Da bo škrtnila bučmanova trtica. Pa naj njega samega potem posadijo na žareč prestol in mu dajo v roko razbeljeno žezlo, na glavo pa prav takšno krono. Jebe se mu. Kajti jaz bom zgrabil ognjenega zmaja za rep in se spremenil v kristalnega viteza s črnim panterjem na ščitu. Odtrgal bom zmaju krila, zajahal njegovo sfukano verigo vretenc. In odvihral v kurc božji.

Drago Kaj? Kdo govori?! Jaz? Slabo mi je.

- *Bruha.* -

PETI PRIZOR

Dekliška soba drugič

- **Karlinca** sedi na postelji, ob nji **Karla**. Svetloba kot da je dan. -

Karla Je bil pri tebi Možè?

Karlinca Možè? Očka! Kako, da si prišla sem?

Karla Zaradi rojstnega dneva.

Karlinca Očijevega? Res. Čez štirinajst dni.

Karla Lahko bi mu dali nekaj vsi trije skupaj?

Karlinca Že spet nič osebnega.

Karla Ja, res. Karlinca, drug o drugem v resnici ne vemo nič.

Karlinca Ti o nas vseh, že zaradi svoje službe, veš vse.

Karla Ah. Karlinca. Nikoli v življenju ne veš, kdo je komu kdo, od kod prihaja, in kaj je v resnici njegov namen. Naš Možè, ti je v zadnjem času kaj govoril o Dragu?

Karlinca Ja, da ga kar naprej prosi za denar. Zadnjič je Drago rekel, da gre v Avstralijo. Ampak, moj dvojček je, vidiš, zaradi njega sem dobila idejo. Ker bo za očijev rojstni dan pust, bi se oblekli v kontinente. Drago bi bil Avstralija, ôči Amerika, jaz Indija.

Karla Indija ni celina.

Karlinca Mami, sanje! Ne pa bridka resničnost.

Karla Misliš, da o resničnosti kaj veš? O tem, kar se skriva pod njo?

Karlinca Mami, ne poznaš me. Ôči pa me, in je zabaven. In Drago je v resnici, tudi njega ne poznaš. Zadnjič, zadet, mi je pravil. Ah, kurc.

- Premolk. -

Karla Karlinca, ti je ta izraz, zoprn?

Karlinca Da mi je zoprn, kurc? Kaj hočeš reči?

Karla Karlinca, priznaj. Si ti? Priznaj! Meni ne moreš skriti nič.

Karlinca Ja?

Karla Si pismo sestavila ti?

Karlinca Ne.

Karla Ne? Katerega pisma si, ne sestavila?

- *Molk.* -

Karlinca Prav. Ampak to je bilo za hec. Drago si je zadet vse tisto o proviziji izmislil! Domišljijo ima kot ôči. Hotela sem, da bi ga ti, ki imaš moč, ki bi te grožnja v pismu prizadela, da bi končno nekaj storila zanj.

Karla In če je vse, kar ti je govoril, Drago ima privide le, kadar je v abstinenčnem šoku. Če je vse res?

Karlinca Mami!

Karla Našla sem sicer samo kopijo potrdila o prejemu denarja. A sem mu dala vedeti, da nekdo v družini ve zanj, in da jo je ta očitno imel v rokah.

Karlinca Kdo?

Karla Možè.

Karlinca Mama!

Karla Napisala sem na hrbtno stran kopije, ki sem jo našla, odštekan dialog.

Karlinca Ti, dialog? Kakšen?

Karla Med Krpanovim kijem iz lipe na cesarskem dvoru in med Trubarjevim sodom, v katerem je tihotapil knjige iz Nemčije.

Karlinca Ker si našla očijevo pesem o Martinu Krpanu in Trubarju? Mama, zakaj nisi odkrito govorila z Dragom?

Karla Karlinca. Draga morava zaščititi. Tudi ti si napisala, sama veš, kakšno pismo. Sploh pa, jaz imam vseh vrst izkušnje. Kdo ve, kaj vse je še v zvezi z Dragovo provizijo. In kdo je za tem.

Karlinca Skrila si se za očka.

Karla In ti, za koga si se skrila s svojim, kurcem, v izsiljevalskem pismu? Sicer pa, Karlinca, nisem vedela, našla sem, tvoja pisava, ti pišeš pesmi, sonete?

Karlinca Ne pišem jih jaz.

Karla Kdo pa?

Karlinca Nekdo drug.

Karla Karlinca. Hočem. Da bi bili, tovarišici. Pregarja me, kar počnem. Kako naj ti razložim? Karkoli storim, v službi, je v istem hipu že spremenjeno. - Šepeta. - Zadnje čase, ne vem več nič. Mi še zaupajo, sem to jaz? V meni se oglaša blazen, strah. Da bi premagala paniko, bi morala. Mi zaupaš? Veš, v resnici govori, prisluškuje, ves svet. Narava, predmeti. Tvoji nemi soneti. Da bi vse to premagala, sem na lepem, glej. - *V rokah ima list.* - Tole sem napisala. Naslov je Vrv in zanka. Dialog. Mislím, res sem napredovala.

- *Hoče brati, a se oglasijo Orel, Orlica, Golob, Golobica.* -

Orlica

Zgodba zvrhana
črnega vina.

Orel

V nji vrv,
bela zgodovina.

Golob

Dialog je zanka,
grize jo črv.

Golobica

Človek lebdi,
večna neznanka.

Karla - Šepeta. - Spet se je nekdo vmešal. Je bil to sploh dialog? Ali pa tisto, kar počnem sama s sabo? So bili tisti, ki jih vidim žive pred sabo, ko vse noči ne spim? Ali, jaz? In se tega ne zavedam. Ali je bil Možè?

Karlinca - Šepeta. - Drago?

Karla Nekdo drug. Jaz. In vsi?

Karlinca Ljubljeni.

ŠESTI PRIZOR

Arhiv drugič

- **Možè** drema za mizo. Pred njim stoji **Drago**, ki drži v roki list, na katerem je na eni strani kopija potrdila o prejemu denarne vsote v zvezi z ilegalno prodajo orožja, na drugi strani pa je zapisan dialog med Sodom in Kijem. -

Drago Tako zatoхло je pri tebi, kot sem si predstavljal.

Možè - Dvigne glavo. - In jaz si predstavljam, kar je zunaj. Pred stavbo drevesa, na jugu barje, kjer je nekoč bilo jezero. Gora v ozadju obstaja še zmeraj, kot takrat. In. Poslušaj! Vidiš? Skozi naš Krim nenadoma priropota bik z devico Evropo na hrbtu, Zeus, ki jo je našel v prostranstvu lepote.

Drago Jaz sem v prostranstvu svoje sobe našel tole. - *Mu da list.* - Kaj si počel v nji?

Možè - *Gleda list.* - Iz Krstilnice? Sod in kij? K, I, J. S, O, D. Ne spomnim se. Kdaj sem to napisal?

Drago - *Spravi list, ki ga je pokazal Možetu* - Daj mi sto evrov.

Možè Zakaj?

Drago Dobro veš, zakaj? Plačaj svoje idiotstvo.

Možè Bi se rad skrtil pred sabo? Pri štiridesetih letih?

Drago Ne zajebavaj. Stikaš po naših sobah. Kot da so tam tvoji zgodovinski dosjeji in kurčevi dokumenti.

Možè Nič ne vem o tem.

Drago V redu. S Krstilnico imaš v svoji glavi ravno take igrice kot mama. Ampak ji ne sežeš do. Pizda ti materna, življenje je stvarno. Se zavedaš, da sva s Karlinco zaradi tvojega norega poklica, o naši spoštovani materi zaradi tebe ne bom posebej govoril, bila že kot otroka sama.

Možè Njo pusti pri miru. Dobil boš sto evrov.

Drago Zakaj si bil v moji sobi?

Možè Rekel sem ti, že zdavnaj, da nočem več razpravljati s tabo.

Drago Koga si iskal? Karlinco? Svojo ljubico?

Možè Drago! Sovražiš jo.

Drago Ljubim jo.

Možè Ne razumem, zakaj si prišel.

Drago Sporočila puščaš. Dobil boš odgovor, kakršnega zaslužiš. Prej ali slej.

Možè Ti mi odgovori! Zakaj si tu?

- *Molk.* -

Drago Tudi jaz, stari, zavedaj se, večkrat česa ne razumem.

Ampak jaz imam svoje razloge. Ko boš dal skozi. Jebemti.

Povej, sem ti zadet kdaj kaj govoril?

Možè O drogi?

Drago Ne, vosu, o drugih rečeh. Bil sem, nekdo, pri osamosvojitvi.

Možè Ne spomnim se, da bi mi o tem kaj govoril.

Drago Kdaj imaš rojstni dan?

Možè Zakaj?

Drago Kupil bi ti enega impresionista, pa mi je zmanjkalo sto evrov. - *Opazi mapo s snovjo za **DOKTORAT**.* - Doktorat. Mongol. Džingiskan?

Možè In njegovih sinovi.

Drago - *Vzame z mize list in ga gleda.* - Kurent. Gladiator? - *Obrne list.* - Se sploh zavedaš, da pišeš verze na hrbtno stran dokumentov? - *Bere z lista.* - »Vse to je v kuhinji slišal naš terenski sodelavec.« Oho. Orel, Golob. Od kdaj si ptičar? Papageno! Čarobna piščal. Sijajno, in ti si močvirski Mozart.

Možè Drago. Orel, Golob, to so resnični ljudje.

Drago Izginili so.

Možè Še so tu.

Drago Prividi. Prisluhi. Veš, kaj je resničnost? Poznal sem nekega Žugiča, nočnega vratarja na piščančji farmi. Tudi on je pisal pesmice, pa se je, sam ni vedel kako, zapletel v neko mafijo, v preprodajo podatkov o ljudeh, skratka, v razprodajo novo nastale države, in, počili so ga. - *Namigne, da hoče*

kreditno kartico. Možè jo vzame iz listnice skupaj z listkom, na katerega si je zapisal pin kodo. - Pin koda. Štiri, tri, dva, ena! Genialno! Ne boj se, nežen bom s tabo.

Možè Drago. Pomisli na mamó. V resnici je mehka duša. Tudi ona piše.

Drago Ja. Tipka. Pri onih.

Možè Ne. V kuhinji. Videl sem jo. Prestrašila se je. Skrila papir. Pomisli. Dialoge piše.

Drago Kaj? Zajebavaš.

Možè Ne. Drago. Tisto na tvojem papirju, to bo ona. Našla je nekaj iz Krstilnice, pa je sama nadaljevala. Hoče ti pomagati.

Drago Vsi ste, norci! Tudi ona piše po dokumentih? Ne verjamem. - *Ponovno gleda list iz mape.* - »Vse to je v kuhinji slišal naš terenski sodelavec.« Resnični špicelj, to si ti. - *Vzame z mize drug list.* - Valjhun in Lepa Vida! Ha! Ti in Karlinca?

- *Medtem so tu **Orel, Orlica, Golob, Golobica.** Drago začne brati sam pri sebi, oglasi pa se **Orlica.** Mračí se.* -

Orlica

Viharna noč. Razbije barka se z latinskim jadrom
v čereh Devina. Blisk osvetli treskanje valov.

Pod skalno steno edina rešena je starka Lepa Vida.

Čemi v dežjù. Burja zavija. Ko zor zasije,
jo mokro tam na bregu pograbi naš Valjhun.

Kdo si, krščanska ženščina, od kod? Zarjove on.

Ona, oh, s Španjolske sem, gospod.

Od kod? Kje je ta vas, pri Kristu?!

In od kod tvoj jezik, ki je skoraj isti, kot je moj,
črn od groze, krucifiks, molitvenik in boj.

Vida izdavi, vrnila sem, gospod, se,
da vidim, je-li moj sinko živ.

Zakaj naj bil bi, dé on, Valjhun.

- **Golobica** začne z gibanjem v prostoru. Oglasi se **Orel.** -

Orel

A vtem z vzhoda jezdec. Pridivja,
in se nenadoma ustavi. Skoz zrak v velikem loku
leti kot ptič na ozki beli prod med skalami Mongol.

Hzranje. In plat zvoná.

Valjhun, Lepa Vida pogledata navzgor.
Mongol, psoglavec, udari v brodolomko.

Razkrehne se junakinja slovenska,
skoznjo nizek možic, Napoleon, lovorov venec,
za njim Ivana Orleanska, trnovo brinje.

Lepa Vida se pogreza v smrt, a še vzklikne.

Ta, ki je prilêtel dol z neba, moj sin je.

- *Drago se je onesvestil. Možeta ni. **Golob** bo povedal zgodbo.*

*Med njegovim govorjenjem slišimo besede ali stavke, ki jih
bosta iz prejšnje pesmi spontano izbirala **Orlica** in **Orel**.* -

Golob Kipar Francesco Robba stoji na trgu in je odločen, čeprav z lastnim denarjem, ustvariti skulpturo. To bosta dva moža, dve ženi. Četvero izvirov kranjske duše. Napoleon Bonaparte, Ivana Orleanska. Ivana Orleanska kranjska? Ne bo šlo. In Napoleon. Ta je na obelisku v Ljubljani že prisoten. Torej? Kocbek. Stoj, ta sedi v parku Tivoli. Lepa Vida torej. Francesco Robba se odloči. Torej. Vida Tomšič, sneta iz nekdanje politike. In. Janez Janša, presnet iz pravkaršnje politike. Stoj. Ni že ovekovečen s tremi možmi, ki so, vsi umetniki, prevzeli njegovo ime in priimek? Živa skulptura je že sama tu. Vida in Janez. Francesco Robba okamni.

- *Golobica obstane.* -

Golobica

Črn sonet,

kamnit izvir.

Prepad teme,

na dnu klavir.

- *V Arhivu razločimo Draga, ki se prebuja iz nezavesti.* -

Drago Kje sem bil? Sem kaj videl? Slišal?

- *Zdaj je tu le Golobica. Pomaga Dragu vstati.* -

SEDMI PRIZOR

Kuhinja prvič

- **Možè** sedi s pustnim pokrivalom in nosom, gleda list. -

Možè Mislil sem, da Karla bere osnutke za Krstilnico, ona pa mi porine pod nos tole. Izsiljevalsko pismo. Pravi, da je tudi mene sumila, da bi ga lahko napisal. Sicer pa. Vsega o ženi sploh nočem vedeti, zdaj pa naj se vtikam, v kaj. Ne vem, je žena v svoji službi samo tipkarica? Ali kaj več? Prosila me je, naj tudi jaz pomagam narediti konec sinovemu hazardu. Pri meni, v arhivu je padel v nezavest. Šel sem poklicat reševalce. Ni me brigalo njegovo delovanje takrat, osamosvojitvev, desetdnevna vojna, in sploh. Ampak zdaj vidim, da je Drago, tudi na svojo roko. Počel marsikaj. Je vse to sploh res? Kdo je napisal to, izsiljevanje? Tega mi Karla ni hotela povedati. Nekdo, ki ve. Vse? Kam smo zašli? In to na moj rojstni dan. Na pustno nedeljo. Zato je Drago prišel v arhiv tako besen! Mislil je, da sem to, pismo, jaz. Da vsi skupaj z zgodbami o letu 1991 poskušamo ukrotiti njegovo svobodo. Bi se ga dalo? Da bi se, spremenil. - *Zaslišimo hrupno glasbo z rekorderja.* - Moram, nekaj. Sicer.

- *Prideta **Karla**, preoblečena v osebo, ki predstavlja Afriko, **Karlinca** v osebo, ki je Indija.* -

Karla - *Se prikloni.* - Afrika.

Karlinca - *Se prikloni.* - Indija.

- *Tu je zdaj še **Drago**, nekoliko zadet.* -

Drago Drug drugemu se klanjate. Maškare. Da bi lažje govorili. O tistem, kar se vam zdi resnica. Na primer, da sem dvojnik svojega očeta, skoraj njegov dvojček. Kako lahko kdo trdi takšno svinjarijo? Možè, si se napravil v filozofa? V Sokrata? **Možè** Karla, zvrni mi kahlo na glavo. Kot Ksantipa svojemu možu Sokratu. Da bom lažje govoril. Iskal, kot on, resnico.

Drago Resnico? O intrigah v naši družini?

Karlinca Drago!

Karla Nimam kahle.

Drago Nimaš kahle? Sediš na nji. Na svoji državni službi.

Karlinca Takšno službo ima tudi ôči.

Drago Ja. Vsak svojo kahlo z drekom. Ki nama ga polivata po glavi. Od rojstva. Da bi naju prekrstila. Karlinco v socialno državo. Mene v trajnostno rast.

Karlinca Drago! Dogovorili smo se, da si Avstralija.

Drago Avstralija? Ne obstaja. Ni je. Obstaja pa Terra Australis, južna zemlja. V južni zemlji greš, jebe se ti okcidentalna, kapitalistična kriza in se zadeneš. Z vesoljnim drekom. Dokler ne odletiš. V majko božjo. Na konju si! Letiš. Kot general Rudolf Mojster. Na bronastem konju direkt v Maribor. Država? Jebeš to, zmasiral bom Možetov poetični cirkus. In. Zmečkal. Tistega, ki vohuni za mano. - *Možetu*. - Hermafrodit!

Možè - *Prekine hrupno glasbo*. - Seveda, sin. Med nama je goli nič. Neskončnost. Neprisotnost. Počelo vesolja, ki je hermafroditsko! Če hočem govoriti s tabo, se moram spremeniti. V koga? V Džingiskana, ki govori s svojimi sinovi z mečem v glavi? V devico Ivano Orleansko, ki ima zavezane oči in govori z duhovi? Dragi moji, in ti, sin, nisem, kot ta dva primera, poosebljena država. Sem človek. Zato vam odigram nekoga, s katerim sem nekoč osebno govoril. Žalobni junak. Pisec Slovenskega narodnega vprašanja, komunist Edvard Kardelj. Na svoj rojstni dan! - *Možè da pred obraz list, na katerem je napisano izsiljevalsko pismo*. - Nocoj gremo, otroci, končno enkrat v našo hiško pod Šmarno goro. Žena, boš kaj skuhala? Naj uganem? Makarone z mesom? Ah. Raje brez. Samo parmezan stresi. In bo. Mesna hrana? Mi ne diši preveč. Bil sem še otrok. Naš sosed, ta je vsako nedeljo sesal mozeg iz kosti. Kot bi bil divjak. Sem kar pobegnil. Ja. Med narodno osvobodilno borbo, rane, kri, hm, tega takrat, čudno, nisem veliko videl. Skoraj ne. Ne pri naših ne pri sovražnikih. No, v Kočevskem Rogu, tam smo imeli bolnišnice. Tam sem kdaj

srečal. Tudi ranjence. Ampak, nocoj, otroci moji, žena, Šmarna gora! Tacen. Pod našo hiško Sava, brzice. Svoboda. In to je, dragi moji, sreča, prihodnost, ki se bo na osnovi naših revolucionarnih dosežkov uresničila kot spoj kulture in politike. - *Odmakne list, se prikloni.* - Žena, draga, kaj misliš o mojem nastopu in o resnici naše države?

Karla - *Mu vzame list.* - Možè, tvoj nastop? Ni ravno Krstilnica, ampak, nekakšna igralska umetnost. Ki govori sama o sebi. Z golim telesom. Kljub maski. Iz gnoja in mesa. Vsaka država poskuša najti ravnotežje. Na tehtnico meče besede. Zlato in gnoj. Kaj prevaga, je odvisno od vsakega posameznika posebej.

Drago Tipkarica! Varnostno obveščevalna tipkarica! Blebetaš o državi na sploh. Možè, v resnici te je vprašal o Sloveniji. In njeni resnici!

Karla Če se ne umiriš, Drago, se vsi lahko znajdemo v škripcih. - *Nehote odloži list, na katerem je napisano izsiljevanje, na mizo.* -

Drago V natezalnici skrivnih združb. Groziš?

Karla Se boš vsaj zavedel, da si živ. In da nosiš neko odgovornost.

Drago Pred kom neki. Jaz sem sam sebi dovolj.

Karla Zato nimaš nobene stalne ženske.

Drago Imam. Tebe.

Karla Bedak!

- *Karlinca skrivaj vzame list z mize, spravi ga v svoj dekolte.* -

Drago Ujeti me hočete, v nekakšno krivdo. Da bi se znebili lastnih grehov. Nesposobnosti in prevarantstva,.

Karlinca Vsak ima pravico, da je nor. Če hoče. Jaz bom. Nič.

Drago - *Karlinci.* - Ti, si vse verjela, kar sem ti govoril, ne vem kdaj, o letu enaindevetdeset? O državnih skrivnostih.

Karla Verjela ti je, seveda. In mi povedala.

Karlinca Ni res!

Karla Na svoj način. Tako, da je kar naprej lepila med izmišljene stavke neko zanimivo besedo, ki govori o moškosti.

Karlinca Kurc.

Drago Sestrica! Kaj to pomeni? Da je naša razvajenka končno našla svojega, državnika? Si rekla, Karla, da ti je povedala?

Možè Drago. Na dnu duše so skrivnosti. In tičejo se samo tistega telesa, ki ji pripada.

Drago Na dnu državne duše leži skrivnost vseh skrivnosti. To namreč, katera mafija jo obvladuje. In če mi ne poveste, kaj se greste. Jebemti. Bo sranje.

Karlinca

- *Pleše in se odmika od ostalih.* -

Črn sonet,

kamnit izvir.

Prepad teme,

na dnu klavir.

Požar morjá

koščernih ogledal.

Rafal.

Karla Bravo, Karlinca! Korajža velja. Nadaljuj!

Karlinca Naj dam gor CD?

Drago Posnetek svojega igranja na klavir? Že leta poslušam tvoje pianistične poskuse. Groza. Za crknit. Hvala bogu, poznam, jaz, ugrezanje v brezno dreka. Brez kahle.

Karlinca Drago!

Drago Tudi ti si brez nje. V govnu do vratu.

Karlinca Drago, ljubi moj.

Drago Karlinca, nočna posoda moja.

Možè - *Videl je, kako je Karlinca skrila list.* - Vsi! Vsi mi pomagajte graditi Krstilnico. Mi štirje in vsi tisti, ki jih lahko začutimo v sebi. - *Sledi Karlinci.* - Država je vse mogoče in nemogoče. Vsi časi, ki jo sestavljajo. In njihovi ljudje. Vsa naša preteklost v vsakem od nas!

Drago Dosti zajebavanja! Skrivaš se za moralistična predavanja. Bojiš si priznati, da si pezde, brez lastne, osebne zgodovine. Slovenec. Tvojih dvojnikov, ki si jih privlekel od kdo ve kod, v tvojem arhivu in krstilnici, ni jih! Razen tebe jih ne vidi nihče! Tudi psihiatri, na katere se spoznam, ne. Le berejo o njih. Kot o neizrekljivem. In te potem sprašujejo. Ampak. Država, s svojo tajno demokracijo in ekonomijo, ta je kurba, ki vse ve. O svojih klientih, strankah. Ker pa je tudi zvodnica, raje nima pojma o resničnem narodu. O raji, in eliti. In njenih mafijah. V njihov drek se pogrezni, če si upaš. Tam se bo izkazalo, kdo si.

Karlinca Naj dam gor Beethovna?

Karla Skrivne združbe. Ne prideš jim do konca. In če že, se pojavi nova, prilagojena drugačnim časom. Drago, in sam ne veš, kdaj si v kateri.

Možè Karla, ti nisi navadna tipkarica!

Karla Ah. Samo. Berem.

Karlinca Vse noči!

Drago Vse noči? Karla, misliš, da mi v času osamosvojitve niso povedali kakšnih resnic. Predvajali so mi razne zvočne posnetke. O tebi. In tvojih, kosmatih možakih.

Karla Zato je v tvoji glavi kar naprej, sova? In ti verjameš?

Drago Vse je dokumentirano. Morali so preveriti, če mi lahko zaupajo, ne glede na karkoli. Jebem vam svetca.

Karlinca Brahms?

Drago - *Potegne iz žepa kopijo dokumenta, ki ima na hrbtni strani dialog. Bere.* - »Sod: Oba sva iz lesa, dragi moj Krpanov kij...« To sem jaz. Tako imenovana batina. »Sol tvojih knjig požre škofovski kres.« Kdo je ta kres? Možè, arhivski pisatelj, ga boš ti prižgal? Če si upaš. Uničiti kakšen dokument. - *Maha z listom, ki ga ima v roki.* -

Karlinca Ôči je Sokrat! Sokrat, snoval je, ne da bi sam hotel, skrivno združbo. V nji so bili njegovi prijatelji s Platonom na čelu.

Drago Crknil. Brez krivde. Popil je strup, ker je tako od njega zahtevala država. Je s tem kaj dosegel? Čast, prijateljstvo? Utopija!

Karla Hotel je. Pravna država!

Karlinca Vsak bi se moral. Najprej. Spremeniti. Pogledati vase. Zažgati sebe samega, svojo dušo.

Drago - *Obrne list, bere.* - »Potrjujem, da sem dne... 1992... prejel... vsoto...« Možè, ti čečkaš svojo Krstilnico na hrbtne strani dokumentov. Kaj je na kateri strani, mafija ali politika? Kapital ali beseda? Past ali maska? Kura ali jajce? To je vprašanje, in je obenem, resnica. Država, katerakoli, kadarkoli, je zgolj urejeno kanibalstvo. Razdeljevanje plena med klani. Klanibalstvo. Možè, imam prav? Odgovori!

Možè Dokumenti, ki jih gledam. Ljudje božji, kaj vse lahko da posameznik od sebe. Da bi presegel. Ta tvoj, Drago, ta tvoj nič. - *Zdaj ne sledi več svoji hčeri, ampak Dragu, ki se s svojim listom odmika h Karlinci. Ta pa se odmika Dragu.* -

Drago Razfukati! Vse po vrsti. Državo imajo v rokah tisti, ki so bolj temeljito obveščeni. To je resnica! In resničnost.

Možè Resničnost slovenstva v zapletenih situacijah zgodovine je težko ulovljiva.

Drago Resnica se prekrži z resničnostjo v trenutku odločitve!

Karla Leto enaindevetdeset? Ja. Res. Zdaj pa. Kot da nas ni.

Možè Ne kot rabljev in ne kot žrtev.

Drago O čem pa govoriš?! Kdo je bil, ali pa je in bo, rabelj? In kdo sploh lahko je prava žrtev?

Možè Vsaka skupnost, če hoče dognati to, mora iti daleč nazaj. Najprej skozi svojo zgodovino, potem pa vse do začetkov človeštva. K vprašanju dobrega in zla.

Drago - *Odžene Možeta, ki mu je hotel izmakniti list s kopijo dokumenta o proviziji in z dialogom med Kijem in Sodom.* - Kdo, kje, kaj je v nas dobro? In zlo? Nisi zmožen pesnitve, ampak. Igre v igri, v igri, v igri. Kdo je resnični avtor dialoga med Kijem in Sodom?

Karla - *Tudi poskuša dobiti od Draga list, a ji ne uspe.* -
Drago. Ti si prepričan, da je tvoja osamosvojitelj, in z njo
vred moja malenkost, da je vse posneto na nekakšnih CD-jih.
Daj mi tisti papir! Vsega si sposoben, še mene boš spravil, v
kdo ve kaj.

Drago Seveda. Tipkarica, čeprav v tajni službi, o nekaterih
CD-jih ne sme vedeti nič. Ker je na njih njen glas. Žal, na
nekih drugih tudi moj. V situaciji. Ki je zame, zajebana. Zato
me držijo. - *Spravi v žep kopijo dokumenta o prodaji orožja s
Karlinim dialogom na hrbtni strani.* - Zato pa, Možè, juriš! Na
CD-je. In glasove Karlinih ljubimcev na njih. Pizda.

Karlinca

Zgorelo žrelo,
v njem zobje.

Drago Kdo je napisal dialog med Kijem in Sodom na dokument. O
moji izdaji?

- *Kratka tišina.* -

Karla Drago, ljubi. - *Poskuša Dragu izmakniti list iz žepa, ne
uspe ji.* -

Drago Skozlajte že, resnico!

Karla Drago, ti si. Ženščè. Poslušajte, vsi skupaj! Čeprav smo
med sabo razcepljeni, moramo držati skupaj. Ker nas prej ali
slej lahko preganja, kdorkoli. Ta družina ve preveč.

Drago Gospa možè, to moramo izkoristiti!

Možè Drago, poslušaj. Zresni se. Glej. Naletel sem na
dokumente o nekem Antonu Orlu, njegovi ženi Ani, potem o bratu
in njegovi sestri. Pisala sta se Golob.

Drago Papači iz arhiva nas mori, ker ne ve, kako bi zgodovino,
bele, rdeče, talce, množične poboje, predelal v pravičniško
literaturo. - *Zbiije Možetu z glave pustno pokrivalo.* -

Karlinca Pusti ga! Sod in kij! Trubar in kurc! Karla. Karla je
napisala dialoge na tvoj dokument, na kopijo.

- *Kratka tišina.* -

Drago In ti si ji povedala?!

Karlinca Ja! Dvojček moj! Ja! Jaz sem napisala.

Karla Izsiljevalsko pismo. Možè. Kje je?

Drago Kakšno izsiljevalsko pismo? Ti vohuniš. Vselej vohuniš. Tudi za mano. – *Potisne Karlo v ostala dva.* – Kje je to, kakšno, izsiljevalsko pismo? Čigavo? Vi! Kupleraj!

Karlinca Moje! Moje pismo! Jaz sem ga napisala!

Drago Ti! Kakšno pismo, jebem vam majko?!

– Karlinca potegne iz dekolteja svoje izsiljevalsko pismo in ga odvrže. Med govorjenjem, ki sledi, se ostali trije prerivajo, izmikajo drug drugemu list z izsiljevalskim pismom. A v vse bolj upočasnjem gibanju. –

Karlinca Moje pismo.

Možè Družina smo.

Karla Ljubezen. Sovraštvo.

Drago Država. Fuk.

Karla Varnost.

Možè Žrtve.

Karlinca Vzajemnost.

Drago Trgovina! Pod mizo. Pod preprogo. Pod posteljo. Pod podom. Podlost. Zarote. Prehranjevanje z ljudmi. Izločanje. Fekaliije, urin. Razprodana Slovenija.

– Vsi zastanejo. Kratka tišina. –

Karlinca Vsak trenutek se rojevajo novi otroci. Ni to lepota?

Drago Lepota, ki bo nabasala grobnico. Zemeljsko oblo do dna. Iz zgorele plastike, iz zarjavelega železa. Iz trohnobe in smradu.

Karla Država, nekoč bo svetovna, drugačna.

Možè In vesolje ne bo pokopališče. Ampak. Živa krasota. Koščeni lesteneč. V plesni dvorani človeštva.

– Možè je ujel izsiljevalsko pismo. Zažge ga. Tišina. –

Karlinca Bolijo me tisti, ki so umrli, ne da bi živeli.

Drago Vojna. Povečava bednih dejanj v usodne.

Karla Usodna zgodovina, ta pa izginja v ranah, blatu in smrti.

- Tu je zdaj **Orel** oblečen kot **ANTON**, **Orlica** kot **ANA**, **Golob**
kot **PETER** in **Golobica** kot **PAVLA**. -

Orel Možè!

Možè Anton!

Orel Orel.

Orlica Karla!

Karla Orlica?

Orlica Ana Orel. Drago!

Drago Ja?

Možè Peter Golob.

Golob Ja.

Karlinca Pavla Golob?

Golobica Golobica. Ja.

Drago Od kod ste prišli?

Orel Klicali ste nas.

Orlica Izzvali ste nas.

Golobica In smo se prišli pokazat.

Golob Maškare. Konec heca.

D R U G I D E L

PRVI PRIZOR

Spalnica drugič

- **Karla** čepé na zakonski postelji objema čez ramo **Draga** in
Karlinca. -

Karla Tu smo zaščiteni pred prisluškovanjem.

Drago Kaj si ti, ženska, domišljjaš.

Karla Na glas sem kričala o tebi, Drago, tukaj, o vsem kar sem zvedela o tebi, a me potem nekaj tednov nihče na noben način ni spraševal o tem. Skratka, posrečilo se je.

Karlinca Da je Drago trezen?

Karla Ah, Karlinca, tudi. Ampak. Molčala boš! Našla sem!

Drago Kaj?

Karla CD. Zgodovino. Podatke o tvoji dejavnosti leta 1991.

Drago Kje?

Karla V arhivih.

Drago Čigavih? V službi?

Karla Ne povem.

Drago Ne poveš? Kaj si slišala?

Karlinca Na CD-ju?

Karla Ja. Vse o tebi, Drago.

Drago Tudi oni so poslušali. Tebe, ko si kričala. Da bi preverila, če prisluškujejo. Genialno. In zdaj te bojo stisnili. Ni važno, kdo sploh so. Podtaknili so ti. - *Se ozira po sobi.* - Hej, prijateljčki! Vemo, da veste, in zdaj veste, da vemo.

Karla Da bi mi podtaknili?

Drago Dvomiš? Torej CD ni bil, v tvojih arhivih?

Karla Bil!

Drago Lažeš. Vem, kako to gre. Našla si ga na svoji mizi. Tipkarica. Spet enkrat so te, mater ti tvojo, nategnili.

Karlinca Drago. Mama ni naivna. Če bi bila. Ah. Ne vem. Nič.

Drago Jaz pa vem! Zajebati hočejo. Mene. Po vseh teh letih. Zdaj, ko še sam ne vem. Je bilo vse res? Kar se zgodi v vojni,

tudi če je kratka, je potem živo v sanjah, a kot mōra. Prikaže se kot, neznosno. Brezizhodno. Karla, si prepričana? Kaj sploh je na CD-ju? Kje ga imaš? Sem z njim! Čim prej.

Karlinca Drago.

Karla Doslej nisem mogla zares verjeti tvoji kopiji dokumenta o proviziji. Ampak vse je konkretno. S podatki o tebi, Drago. In o nekom s tajnim imenom Generalni. Zaradi tega, kar je na CD-ju, je naša družina lahko uničena. S tabo na čelu. Zdaj moramo biti trezni vsi.

Drago Neka mafija te hoče sprovcirati, da bi zajebala.

Kogarkoli. Svoje. Ali pa mene. Ali svojo družino, ki si jo zamenjala z državo. Preveč ljudi je vmešanih. Kje imaš CD?!

Karla Najprej nisem verjela. Da pa je tako hudo, da so na CD-ju tudi podatki o najbolj vitalnih zadevah države, in zraven tvoja identiteta.

Drago Drogeraš, pijanec, hazarder, norec. Še kaj? So na CD-ju glasovi ali tudi posnetki dokumentov? Zamegljena montaža, ponaredek, ali, resničnost?! Vohunska duša, dokaži, da je res, kar govoriš.

Karla Tebi naj dokažem? Dobila sem, od nekoga.

Drago Od enega tvojih ostarelih ljubimcev?! Se zavedaš, da obstaja tudi original vsega, o čemer govoriš, dokumenti, dosje, na papirjih, tipkarica!

Karla In? Pomembno je, da imam v rokah poleg tebe tudi druge, tvoje nekdanje nadrejene. Če bi nas kdo ogrožal, se s tem lahko branimo.

Drago Prav. Poslušaj. Vse skupaj, če ti niso podtaknili naši, obstajajo tuje obveščevalne. Moja akcija ni bila ljubezenska igrice iz prejšnjega režima. Ne primerjaj se z mano.

Karla Ne veš, v kaj si lahko vmešan, ne da bi imel kakršnokoli predstavo o tem. Seveda. Tuja obveščevalna gotovo ve zate.

Drago In zate.

Karla In njo goni kakšna močnejša.

Drago Močnejšo pa še bolj vplivna.

Karlinca Res vse to verjameta?

Karla To je osnova politike. Sleherne. Zapomni si, Karlinca!

Karlinca Mami, vedno govoriš, da je ves svet privid. Zakaj se potem bojiš? Drago, sam si prej rekel, da je vse, kar si doživel resnično le v morah. In zdaj, če prisluškujejo, potem, katerikoli že so, zvedeli bojo vse.

Drago Zato sem dokument o svojem sodelovanju pri ilegalnem izvozu orožja, opremljen na hrbtni strani z dialogom med Trubarjevim sodom in Krpanovo batino, prodal.

Karla Drago! Komu?

Drago Po toliko letih, Karla, je vse zastarano. Z mojo kopijo potrdila o prejemu nekega denarja si lahko, pardon, o verzih na nji ne govorim, obrišeš rit. Se pa na tem svetu najdejo ljudje, ki mislijo, da je kopija mojega dokumenta v določenih političnih okoliščinah lahko zanje koristna, ker je na nji verodostojna zgodovina.

Karlinca Imaš zato spet denar?

Drago Ja. Neko malenkost. Ampak zdaj bom ostal trezen, dokler ne pridem do tvojega CD-ja, Karla, kjer praviš, da so nekakšni vitalni podatki. Ker to pa je, druga pesem.

Karla Nor si, Drago! Zato mi je uspelo! Da imam CD. Ne glede na to, ali sploh še sem. Vohunka. Dali so mi vedeti, da si vmešan. V dreku do vratu. V zgodbi brez konca. Z glavo v zanki. Preseka jo lahko, smrt. Drago.

- Premolk. -

Karlinca Mami. Si ti v službi, tam? Ali pa? Ali pa se ti meša? Kot nam vsem. - *Slišimo nedoločne tone na klavirju.* - Kdo igra?

Drago Kaos.

Karlinca Prisluhi.

Karla Prividi.

Drago Tisti, ki so se prikazali na pustno nedeljo?

- *Klavir naglo utihne.* -

DRUGI PRIZOR

Kuhinja drugič

- *Možè piše, preneha. Karlinca pospravlja, dokler ne bo prišla Karla, je ne vidimo.* -

Možè Si ti igrala? V glasbi so matematična pravila. Za Krstilnico jih ne iznajdem. Bi moral, kot ti, poskusiti s soneti? Karlinca, v Krstilnici zgodovina ne bi smela biti prisotna le z osmimi stenami in freskami na njih, z različnimi motivi, resnimi, grotesknimi, in tako dalje, saj razumeš. V nji mora biti tudi sedanjost. A kot dialog med ljudmi, poosebljenimi dogodki, ja, celo med besedami, med predmeti. Si predstavljaš? Krstilnice, in s tem prave zgodovine, ni, če ne vsebuje mene, tebe, Karle. V barvah vi, moja družina. In moja notranjost. Ki je, ne upam si izreči, vse. Groza. Lepota, ki zanjo vemo, ki je popolna, a nedosežna.

Karlinca Drago, zdaj, ko je trezen, poskuša pisati celo on. Ampak po internetu, z blogi. Moji soneti, joj, trudim se, ampak. Če bi sonete znala res pisati. Klavir mi zadostuje. Drago. Ni za mojo, muziko.

Možè Je pa zato vse več tvojih SMS sporočil. Da nisi sama.

Karlinca Ja! Res. Mi jih očitaš?

Možè Kaj? Ne. Drago, piše?

Karlinca Ah, karkoli bi slišal o njem, nič ne verjemi. To so takšne, zmešane domislice.

Možè V njem je ves ta sodobni strah, kriza je le del tega. Histerija, ki pronica od vsepovsod, tudi iz medijev. Mehka varianta fašizma. In ljudje se nezavedno branijo z gnevom. In maščujejo s poniževanjem v resničnostnih oddajah. Z divjaštvom razbijaške muzike, na nekakšnih športnih prireditvah. Neizživeta panika. Prikrita razjarjenost. Nihče ne pogleda v lastno dušo, končalo pa se bo s svetimi vojnami, in svetimi žrtvami, za sveto stvar.

Karlinca Očka, ni vse tako črno. Mladi smo tudi drugačni.

Leta, izkušnje, vam starejšim prinesejo grenkobo.

Možè Tebi ne?

Karlinca Jaz sem, vsemu temu navkljub svobodna. Lahko storim, kar hočem. Me slišiš? – *Može se je zatopil v svoje delo.* – Me slišiš?

– **Karla** pride, razburjena, gre do Karlince, šepeta. –

Karla Izginil je.

Karlinca Kdo? Drago?

Karla CD-ja ni.

Karlinca CD? S podatki?

Karla Ja. Pomisli. Nisem vedela, kam bi ga skrila. Zadnjič sem bila pri Možetu v arhivu, in prešinilo me je, tu bo na varnem. Vtaknila sem ga v nek dosje. Misliš, da je CD našel on?

Karlinca Ōči?

Karla Ja.

Karla Daj, vprašaj ga.

Možè Živijo, Karla. Poslušajta, razmišljam, da bi v Krstilnico vgradil dialog med roko, ki jo je v Gazi odtrgala tankovska granata sedemnajstletnemu mladeniču in med tisto desnico, ki je slikar Jožef Petkovšek ni dokončal na svoji sliki z naslovom »Doma« iz leta 1889. Ženo je našel na Hrvaškem, v Lipiku, Slavonija. Bila je sedemnajstletna, Marija Filipescu. Šla sta na potovanje po Italiji. Dobival je napade besnila, poskusil se je obesiti. Končal je nesrečno, sam, zmešan, zavržen.

Karla Se boš spet vživljal v druge kot za svoj rojstni dan? Tokrat v norega malarja?

Možè Ne. Gre za dialog v Krstilnici. Med dvema neobstoječima rokama. Karla, bi pomagala? Imaš talent.

Karla Si ti v arhivu v nekem dosjeju našel kakšen CD?

Možè Ja. V dosjeju s podatki o družini Orel in njihovih sosedih, bratu in sestri Golob.

Karla Kje ga imaš zdaj?

Možè Koga?

Karla CD vendar!

Možè Pri nas v arhivu ne. Na podstrehi, na primer, tudi ne. Tam imam zdaj spravljenega samo Antona z ženo Ano Orel ter njuna soseda, brata in sestro, dvojčka Petra in Pavlo Golob. Ki jih je združila druga svetovna vojna. Tvoj CD sem imel nekaj časa v kleti. Ampak me je včeraj, ko sem šel na kavo, nekdo vprašal, če zbiram CD-je. Odgovoril sem mu, da ne. Potem me je kot slučajno polil s kavo in se opravičil. Rekel je, Oprostite, Možè, vaš nesodobni odgovor me je razjezil, pa me je malo zaneslo.

Karla Možè. Povej! Kje je CD? Lahko si brez skrbi, mikrofonov, in skrivnih snemanj, tukaj ni.

Možè CD sem predal sodni veji oblasti.

Karla Komu?!

Možè Imam sošolca. Saj veš. Tožilec je.

Karla Idiot, oni so na vrsti, ko drugi opravijo svoje.

Možè Kaj? Gre za temeljno dobro države, Karla. Zate pa sploh ne vem, kdo si, kaj v resnici počneš.

Karla Si nor?

Možè Zelo verjetno.

Karla Pomisli vsaj na Karlinco.

Karlinca Misli na Draga.

Možè Na Draga. Ja. Kaj naj naredim?

Karlinca Nič.

Karla Uničiti ga moramo.

Možè CD, ali še koga? Čas bo prinesel vse na dan.

- Premolk. -

Kaj bi naredil Anton Orel?

Karla Poslušaj, vsaj za hip pusti te svoje različne, ptice. In povej. Zini!

Možè Ti si, Karla, tako rekoč žena Antona Orla, in, konec koncev smo vsi drug v drugem. Njej je bilo ime Ana.

Karlinca Oči, zdaj ni vojna.

Možè Zdaj? Da ni? So se pa zadeve zavozlale. Kaj naj zinem? Besede same zase, so lahko resničnost. Resnici se bližajo, kadar so v nelogični povezavi. Sicer pa slej ko prej vodijo v vojno. Zbezljajo in postanejo žive. Brat in sestra, Golob in Golobica, sta živela v hiši pod družino Orel.

Karla Kje imaš CD?!

- *Karlinca zbeži. Nekaj tišine.* -

Možè Kje ga imam? Koga? - *Poslušaj.* - Nekdo igra. Slišiš? Golobica?

- *K njemu od nekod stopi **Golobica**, ga objame.* -

Golobica

Črn sonet,
kamnit izvir.
Osamljen strel,
zbujen rafal.
Zgorelo žrelo,
v njem zobje.
Grmada mrtvih,
zven ogledal.

- *Iz ozadja nekoliko nerodno igranje na klavir. To bo odslej vselej uvod v **MEDIGRE DRUGEGA DELA** in v prehod med njimi.* -

P R V A M E D I G R A

Pri Orlovih prvič

- *Anton Orel izvleče izpod suknjiča stekleničko z mlekom.* -

Anton Vedno mi uspe.

Ana Lepo, Anton. Ampak zakaj ne gremo raje skupaj čez. Na Dolenjsko, k teti. Otroka bi imela hrano. Vsi pa mir.

Anton Rekel sem ti že, tam je situacija nemogoča. Srečujem se vendar s kmeti. Ne vejo, komu bi verjeli, a rajši tistemu, ki ga že dolgo poznajo. Cerkvi. So pa začudeni, ko jim povem, da v Ljubljani, čeprav smo ograjeni z žico, živimo bolj urejeno.

Ana Anton! Racije, talci.

Anton Službo imam, Ana, plačo, misliš, da mi bojo tam vsak dan kar sami od sebe dajali hrano za moje kmetijske nasvete.

Ana Znašel se boš.

Anton Ana, vojna je. Dobro veš, preživel sem, komaj, mlad norec, enoletni prostovoljec, prvo vojno. V razsutju jugoslovanske vojske sem ušel domov, preoblečen v duhovnika.

Ana Sina in hčerko imaš, dvojčka. Naj se dveletna hranita le s polento in mlekom? Zdaj se je racionalizacija hrane šele začela. In sploh, zasedli so nas, ti pa si OR, oprezna rit.

Anton S sestrično Kristino, kar naprej hodi sem, klepetata, če vstopim v sobo, umolkmeta. Ana, povej, sodeluješ s to, osvobodilno fronto?

Ana Anton. Bojim se, zaradi otrok. Ti pa bi lahko.

Anton Saj dajem, po tvoji zaslugi plačujem narodni davek. In posojilo svobode. Kaj še hočeš?

Ana Ja, o tebi pa govorijo. Videli so te, kako si z otrokoma pozdravljal okupatorsko zastavo.

Anton Naj me, oni, javno oklofutajo? Bil sem priča temu. Ne zaupaš mi več.

Ana Kot ti meni ne.

- *Anton zgrabi klobuk in gre. Zaslišijo se zvoki klavirja in spet zamrejo.* -

D R U G A M E D I G R A

Pri bratu in sestri Golob prvič

- *Pavla Golob kleči pred svojim bratom Petrom.* -

Peter Sestra. Vstani, slišiš! Pavla!

Pavla Ne morem.

Peter Kaj ti je? Nehaj s tem. Slišiš!

Pavla Ne slišim.

Peter Kar naprej moliš. Zame?

Pavla Tudi zate, Peter.

Peter Tudi? Za koga še?

Pavla Za vse, druge. Najbolj zate.

Peter Meni ne bo nič. Policist sem. Za katere druge moliš?

Pavla Za reveže.

Peter Reveže. Midva sva reveža! Oče, jetika, mama, od žalosti. Zdaj se mi odpira možnost. Srednjo šolo sem naredil. Ja, tudi jaz sem molil! In še molim, v zahvalo, da sva se izkopala iz delavskega okolja. Vstani!

Pavla Policist, v tem času. Zakaj ste začeli s tem?

Peter Kdo je začel?

Pavla Je nujno, da se spravljaš nad lastne ljudi?

Peter Ljudi? Kdo se v resnici spravlja nad koga?

Pavla Govorijo o vas.

Peter Kdo!?

Pavla Kamor grem. Zakaj sodelujete s tujci. Imaš kaj vere?

Peter Vere za njih, za revolucionarje ni. Uničiti hočejo, kar je naš, slovenski dom. Rdeči so likvidirali mojega najboljšega prijatelja. Nič jim ni hotel, bil je nedolžen. To so oni!

Pavla Ampak so vseeno tudi naši. Bratje. Kot si ti moj, Peter. V koga veruješ?

Peter Verujem, v zmagovitega Boga.

Pavla - Vstane. - Že zdavnaj je poražen.

Peter Igraš, verno dušico. Vojna je, Pavla. Sestra.

- *Jo objame.* -

TRETJI PRIZOR

Fantovska soba drugič

- **Drago** sedi v postelji, v naročju ima prenosni računalnik.

Možè se sklanja nadenj, bere. -

Može »Evropski kristalni svèt odloča o sporu med Iliri in Kelti. Eni in drugi trdijo, da so lastniki jam, vsega podzemlja. Ker so tam prebivali že njihovi predniki, kolikor daleč gre spomin. Predsednica sodišča je stara, debela ženska z veliko zlato broško in s priimkom Vran. Zato ves čas hrešči, Ffghrrrann, Fvgxkhrann, Xzhhraaan. Svečenik Trugomer, zastopnik ene stranke, potegne iz žepa dleto. Nasprotnik z imenom Leimhart, kar se črkuje Leim, hart, in pomeni Lepljivo Trd, potegne iz žepa veliko tubo. Trugomer, mizar, ki meri krste, zabode svoje orodje v debelo starko, da se ji odpre trebuh. Leimhart, Lepljivo Trd mizar, priskoči, da bi pomagal z dobro besedo. Sodnica zakraka, potegne iz svojega vampa čreva, jih zbaše v svoja usta, si prisvoji veliko tubo z lepilom, jo iztisne v goltanec, spušča neznanske zvoke, nekaj med porodnimi kriki in prdenjem, zgrabi dleto in si iztakne najprej eno in potem še drugo oko. Pod njo se odpre brezno. In.« In tako dalje. Blogist. Imaš filozofski talent. Oprosti. Resno mislim. To, kar bi radi napisali. Jaz, Karlinca, Karla. **Drago** - *Tipka*. - Zajebavaš. Kaj imate v družini med sabo, in proti meni?

Možè Zato sem prišel. Da bi razčistil, ti pomagal.

Drago Kaj? Nisi moj oče. To so mi dali vedeti. In to tudi čutim. Od nekdej.

Možè Tuja obveščevalna?

Drago Jebemti. Ubil te bom. Daj mi vendar mir!- *Neha se ukvarjati z računalnikom*. - Evo, vračam ti. Kartica, sto evrov. Ti pa zini, kje je CD. Sicer. Če te ne bom jaz, te bojo drugi.

Možè Ker sem, kriv? Česa?

Drago Skrivaš CD!

Možè Ja. Prav imaš. Vmešal sem se.

Drago Po tebi bo, Možè. Premisli. Dobro ti hočem.

Možè Drago. Zakaj bi naj sploh bil ta CD tako usoden? Gotovo obstajajo o vsem tem tudi pisni dokumenti.

Drago Vem! Arhivist. Ne razumeš? Ta CD je orožje. Izsiljevanje z državnimi podatki na njem lahko pogubi, predvsem pa reši, našo, tako rekoč, družino. - *Kratek premolk.* - Se sploh zavedaš, kaj sem dal skozi pred dvajsetimi leti? Čeprav sem bil takrat še mulo, sem vedel, da nosijo naši šefi glavo v torbi. Lahko se je repenčiti, kdo vse je sodeloval. Ampak biti pripravljen ubijati. Ali biti sam, če ne uspe, postavljen pred zid. Pička ti materna.

Možè Priznam. Odločiti se, jaz tega ne zmorem. Iti do konca, če začutiš, da je to v dobro. Česa? Skupnosti? Država. Tako imenovana nacija. Nekdanje dobro in zlo, oboje moramo sprejeti in z lastnimi dejanji preseči. Šele na ta način tisto, kar je nacija, obstaja in se, sproti, ne ruši.

Drago Pravljica! Tvoje, iz arhiva zvlečene podobe. Namesto Janka in Metke neki domobranec, oficir, ali kaj že, in njegova sestra, ki menda postane partizanka. V redu. Prav. Jaz pa sem se konkretno udeležil osamosvojitve. In vem, kdo je lahko komu oče. In brat. In kakšna je resnica v zvezi s tem. Pregarja me to, kar je resnično. Vse ostalo pa je, kaj vem, jebemti, to, kar estetičnega projicirate na civilizacijo takšni, kot si ti in stara devica Karlinca, ki živi na vajini grbi. Tvoja ornitološka imena. Moji abstinenčni prividi. Karlinca, fiksacije. Karlina obsedenost. Pustne šeme. Saj sam zase ne veš, kdo si. Okruški nekih ljudi iz druge svetovne vojne. Misliš, da ne razumem, kaj je izvir tvoje norosti. Žrtvuj se! Tepec. Za koga? Za kaj?

- *Premolk.* -

Možè V Perziji, nekoč, so pobili na stotine bikov. In jih žrtvovali, da bi država obstajala kot združevalna skupnost.

Drago Kdo so, danes, ti biki? V osamosvojitveni vojni, ljubčki moji, si moral biti pripravljen. Brez simbolov, alegorij. In podobnega sranja.

Možè Vidiš. Ni ti vseeno. V vsakem primeru si bil. Žrtev. Nečesa, nekoga? Ali pa si se nečemu žrtvoval? Bil si oboje, žrec in žrtev. In to je nič. Tisti nič, ki bi nas moral spodbujati k iskanju, drugega. Drugačne države. Midva, med sabo, če nama uspe odkritost. Sva država.

Drago Vsak naj bo odkrit najprej do sebe, Možè. Kje je Karlin CD!

Možè Ga boš prodal? Kot si, sam veš kdaj, na začetku te države, samega sebe.

Drago - *Trešči računalnik na posteljo.* - Se zavedaš, da se sam vzdržujem. Že leta?! Ni važno, na kakšen način. Ti pa si s Karlo in Karlinco! Vse veš, kaj?! Spodrezati me hočete. Amaterji. Zafukani.

Možè Drago. Vsakdo od nas se je s svojimi predniki, tako ali drugače, izvil iz časov vojne, lakote in kuge. In naj bi živel zdaj v miru. Ve naj, da so bila nasprotja uporabljena kot sredstvo v boju za doseganje namišljenih ciljev. Zato naj v svojih dejanjih sam ne ravna tako. Jaz ljudi gledam v takšni luči. Kot blaga bitja.

Drago In zajebal boš svojo Karlinco.

- *Slišimo igranje na klavir.* -

T R E T J A M E D I G R A

Pri Orlovih drugič

- *Pavla Golob* je hotela poljubiti roko *Antonu Orlu*. -

Pavla Kljub vsemu, hvala. Bog vam povrni.

Anton Že prav, dobro. Samo, o najinem pogovoru nikomur niti besede.

Pavla Komu le?

Anton No, slišal sem, vaš brat. Da je pri onih.

Pavla Pri policiji. Ja.

Anton Celo pri policiji? Vam on ne more pomagati?

Pavla Nočem ga prositi.

Anton Mene pa ste, neznanega soseda, ki ga komaj poznate?

Pavla Vam zaupam.

Anton Čudni ste. Dandanes ne smemo nikomur.

Pavla Vi ste mi ravnokar dokazali, da lahko. Bili ste odkriti. Rekli ste naravnost, da pri vas ne gre.

Anton Bojim se, da se boste zdaj povsod bali iskati službo. Pri onih, kjer bi za vas to lahko uredil brat, in tam, kjer ima vpliv OF. Prav za prav sem vas prestrašil. Tega nisem hotel.

Pavla Da sploh ne bi mogla nikamor v službo? Mislite, zaradi brata? Rekli ste samo, da me bojo pri vas, če dobim službo, takoj hoteli spraviti v OF. Je bil to le vaš izgovor?

Anton Seveda ne.

Pavla Moj bog, konec koncev. Naj vam verjamem, kar ste mi rekli?

Anton Sam sem se jih, teh osvoboditeljev, komaj ubranil. Mladi ste še. Vi pa bi bili, zaradi svojega brata, kako naj rečem, toliko bolj primerna tarča. Za kakršenkoli namen.

Pavla Zaradi brata? Nisem njegova dvojnica. Dvojčica, to pa sem. A sama svoja.

- *Nekaj taktov na klavirju*. -

Č E T R T A M E D I G R A

Pri sestri in bratu Golob drugič

- *Ana Orel* s knjigo v roki pri *Petru Golobu*. -

Ana Poslušajte, mladenič, kraval, ki ga zganjate v hiši. Nočni prihodi in odhodi, kaj vem s kom, to se mora nehati. Človek sploh ne more v miru brati.

Peter Gospa, počnem lahko, kar me je volja. Je sicer res vojna, in v takšnem času je nujno potreben red, a moj položaj terja še posebne mere.

Ana Ha! Vaš položaj. Govorite neumnosti, seveda, priselili ste se sem iz proletarskega predmestja. Tu ste zdaj v meščanskem okolju in čas bi bil, da to upoštevate.

Peter Spoštovana gospa. Imam srednješolsko izobrazbo. In. Kaj več naj vas za zdaj rajši ne briga.

Ana Kaj je ta, več, ki naj me ne briga? Šuštar. Vajenska šola. Poznam vas, takšne.

Peter Mislite na komuniste?

Ana Tega nisem rekla. A opozarjam vas, lahko se zgodi, da v vas posumim.

Peter In me naznanite kot pristaša OF?

Ana Kaj si dovolite! Če se ne boste unesli! Pazite se.

Peter Grozite mi. - *Se smeje*. - Zabavni ste.

Ana Ne norčujte se.

Peter Vi bi, brez pomislekov, denuncirali mene? Samo zato, ker sem. Nisem vaše sorte?

Ana Ne spravlajte me v obup! Joj. Prosim vas le za mir v tej hiši.

Peter Kričanje vašega moža vas ne moti? Slišal sem ga, kako se pači in oponaša Führerja, našega zaveznika v sveti vojni proti kugi boljševizma.

Ana Kaj?!

Peter Mislite, da je ta, vaš mož, lahko komičen? Tudi če je v lisicah? Ne bi ga hotel videti takšnega, gospa.

ČETRTI PRIZOR

Arhiv tretjič

- **Možè** sedi za mizo, **Karla** hrupno razmetava dosjeje, papirje, knjige. -

Možè Si znorela?

Karla Ja! Kje!? Kje imaš Krstilnico? Vanjo si skrili ta prekleti CD, povej!

Možè Po čem sklepaš?

Karla Ker tvoje Krstilnice naenkrat nikjer ni. Kam si jo dal?! - *Zgrabi neko knjigo. Vidi naslov.* - Zalog! Kakšna knjiga je to? Drama. Od kod pa to pri tebi?

Možè Krstilnico sem zavrgel.

Karla Zavrgel! Kakšna izmišljena beseda. Literat zagamani.

Možè Ja. Imaš prav, Karla, mislim, da so vpletli, ne vem kateri, Draga.

Karla Ah, si naiven. Ne razumeš, on je vpleten, če je to hotel ali ne, vse od začetka. Že ves čas. Možè! Zdaj so se spravili na Karlinco.

Možè S čim?

Karla Ne vem! Zaprla se je v svojo sobo. Vse dni je notri. Ali pa izgine. In nič ne pove kam. Ti pa, seveda, spet ne vidiš nič, ne slišiš nič.

Možè Ti pa, Karla, nekakšna vohunka, tudi nič ne veš.

Karla V rokah me imajo, kdorkoli hoče. Tudi tebe. Ne razumeš?

Možè Nimajo. Krstilnico sem pokazal sošolcu s tožilstva.

Karla In vanjo si skrili CD?

Možè Ja.

Karla In s tem, misliš, si nekaj naredil?

Možè Ne vem.

Karla Hudič. In kaj so rekli? Tvoj sošolec?

Možè Nič. Ah, sošolec je že upokojen. Rekel je. Kako naj rečem? Ne vem.

Karla Seveda, kaj si pa mislil? Ti je vrnil Krstilnico, in CD?

Možè Ja, pogledal je, in rekel, da če bi bilo kaj resnega, bi to bilo na USB ključu. Da verjetno koga zanima, po kakšni poti bo šel CD iz rok v roke. Sicer pa da so zmontirani podatki neke anonimke, ki se povrh nanašajo na zastarane zadeve izpred dvajset let, neuporabni.

Karla Kakor za koga, Možè! Kje je zdaj CD?

Možè Krstilnica je v kuhinji.

Karla In CD?

Možè Ne povem. Saj imajo lahko sto kopij. Tudi Drago je rekel.

Karla Kaj pa on ve?!

Možè Nekaj že. Da je CD orožje naše družine. Obramba. Ki pa zame ni etična.

Karla Tepec. Bizgec. Povej! CD?!

Možè Ne povem.

Karla Prej ali slej boš. Komurkoli. In boš videl, kaj je resničnost, kaj pa dokument. In, madona, nekakšna zgodovina. Ne razumeš?! Znebiti se moramo vpletenosti. Zdaj, vsi. Kakorkoli. Etično ali pa kot prasci. Vseeno.

Možè Naj vse pade name.

Karla Patetik!

- Klavir. -

P E T A M E D I G R A

Pri bratu in sestri Golob tretjič

- *Ana Orel in Pavla Golob, ki ima v roki rožni venec.* -

Ana Oprostite, motim? Gospodična, nimam besed. Resnično. Da bi se vam zahvalila za posredovanje. Naj vam Mati božja stokrat povrne trud. Zvedela sem, kako neusmiljen je vaš brat.

Pavla Kaj naj rečem? Pri policiji je. V resnici ni tako slab, kot se sam kaže.

Ana Res. Tudi on ima dušo. Čeprav sem najprej videla v njem. Ah, pustiva to. Povsod so dobri ljudje.

Pavla Ne bi si odpustila, če bi vas v resnici poslali v taborišče zaradi te OF, vaših simpatij do njih. Vzeli bi vam otroka, ne smem niti pomisliti.

Ana Veste, koliko je takšnih, ki jim grozijo! Nočem vas nagovarjati, ampak, bodite previdni in glejte, s kom boste, ko se nekoč ta vojna konča.

Pavla To ni vojna. Ampak. Mrcvarjenje posameznikov. Satan se je spravil na vse. Na te in na one.

Ana Ah, gospodična, na ene bolj na druge manj. A pravica bo zmagala.

Pavla Vaš mož se za to, tako se mi dozdeva, on se za to ne meni.

Ana Res. Vidite, kako nerodno. Vaš brat mi bo celó uredil dovolilnico za bivanje na Dolenjskem. Mož, pomislite, pa ostane zaradi službe kar tu. No, lahko bo prihajal čez blok k nam, k otrokoma. Ah, gospodična, vseeno, kar verjeti ne morem. Vaš brat, še so, ljudje.

Pavla Gospa Ana, ko bi vedeli. Z njim ni lahko.

Ana To je vojna. Naši obrazi se ji prilagajajo, ne pa naše duše.

Pavla Mislite?

- *Stopnjevano igranje na klavir.* -

Š E S T A M E D I G R A

Pri sestri in bratu Golob četrtič

- *Peter Golob in Anton Orel z baretko v roki.* -

Anton Gospod Golob, oprostite. Ne poznam vašega čina. Vseeno dovolite, da spregovorim z vami nekaj besed.

Peter Preveč ste skromni, gospod Orel.

Anton Prišel sem k vam, prvič sem pri vas, ker je. Nekaj nujnega.

Peter Ja? Izvolite.

Anton Nekako je prišlo do tega, da sem izvedel, upam, da mi to štejete v dobro. V nevarnosti ste.

Peter Česa ne poveste.

Anton Resno. Tisti, tajna organizacija OF, posebna njihova agentura, ali kaj je. Likvidatorji, tudi nedolžnih.

Peter Tudi nedolžnih? In torej, tudi krivih?

Anton Oprostite. Nesporazum.

Peter Nič, nič. Nadaljujte.

Anton Ta njihova nepravilnost me boli. Zato, če dovolite, prišlo mi je slučajno na ušesa, vaš dolžnik, zaradi svoje žene, sem, in zato vam moram povedati. Imajo vas na piki.

Peter Od kod veste?

Anton Od kod? Razumite, prosim. V nič se ne vmešavam.

Peter Veste od vaše žene?

Anton Ne! Ne. Kako naj razložim? Obstaja neka njena prijateljica. Zanimala se je za vaše navade. Morda povsem slučajno.

Peter Verjamem. Sorodniki so vselej radovedni, kdo so sosedje.

Anton Sorodniki? Dajte no. Govorice vseh vrst so. Z vseh strani. No, menda se lahko za nekaj časa tudi umaknete. To počnejo eni in drugi.

Peter Hvala, gospod Orel. Čeprav vas poznam predvsem kot družinskega komika, ne bom pozabil na vaše opozorilo.

PETI PRIZOR

Spalnica tretjič

- *Karla* leži v postelji, ob nji sedi *Možè*. -

Možè Slišal sem, da jokaš.

Karla In? Te to kaj briga?

Možè Vem, držijo te na vseh koncih. Naši, tuji.

Karla Ah! Kaj pa ti veš! - *Nemočno udarja po njem*. - Ti si vse, vse si skvaril. In še ne poveš, kje skrivaš CD. Možè, se zavedaš, nekdo bo ustreljen, izginil, ali pa bo prišlo nenadoma do nezgode. Pri enem od nas. Ti boš prvi na vrsti.

Možè Pravilno.

Karla Povej mi, prosim, kje je CD?

Možè Karla, ne morem. Sploh ne vem, ali bi verjel v vso to Dragovo zgodbo. In ti, kdo si, in kaj? Če je tvoja panika resna, naj se končno spravijo name. Ker, rad bi obvaroval otroka.

Karla Možè, tudi jaz ju moram obvarovati. Vsaj njiju.

- *Molk. Karla dolgo gleda Možeta*. -

Drago ni tvoj sin.

Možè Kako? Dvojčka. Rojena na isti dan.

Karla Enkrat sem ti morala povedati. Drago je bil zamenjan. V porodnišnici, po pomoti. O tem so me obvestili čez štirinajst dni. Odločila sem se, da obdržim zase.

Možè Karla.

Karla Ne verjameš? Saj vidiš, kakšen je. Povsem drug kot ti.

Možè Ampak. Zakaj? Lahko bi, zadevo popravili. Saj so menda vedeli, kdo je tisti, drugi?

Karla Ne vem. Takšni časi so bili. Takrat se je dogajalo, marsikaj.

Možè Karla. Ne. Ni res. Pretiravaš. Kako? Da bi Drago ne bil? Nemogoče.

Karla - *V joku*. - Tudi s tem so me držali, v prejšnjih službi. Ves čas sem se bala, da bi ti povedali. - *Boža Možeta*. - Nisem

te hotela prizadeti. Vedeli so vse. Ali pa so to naredili zanalašč.

Možè Ne. To ni mogoče. Ni verjetno. Samó zato, da bi te, nekako, povezali, s politično policijo? Ker si bila odlična, zanesljiva tipkarica?

Karla Dragi. Zgodovina niso le dogodki in, kot ti to razumeš, posamezni osebni odnosi v njih. Dobra obveščevalna služba jih ima zaklenjene v svojih sefih, v računalnikih. Dokler jih čas ne odpre, to dobro veš, ni resnične zgodovine. In tako tudi resnice o tem, kar je med nama, ni. Žal. Najina zgodovina ne obstaja. Ker je. Ni. Vse je bilo izbrisano. Razen, da je Drago rojen. In je, nekdo drug.

Možè Drug? Si bila le takrat pri njih? In zdaj nisi? Ne razumem. Kaj je pri tem, vzrok? Posledica? Kdo si, prav za prav? Veš sploh sama? In tvoji, možaki s posnetkov, ki jih je leta 1991 slišal Drago? - *Molk*. - CD je zdaj spet v kleti. Našla ga boš sama.

- *Komaj slišno klavir*. -

S E D M A M E D I G R A

Pri Orlovih tretjič

- *Ana Orel in Pavla Golob, ki ima modrico na obrazu.* -

Ana Ježešmarija, kakšni ste!

Pavla Zahvalit sem se prišla. Korajžni ste.

Ana Pa zakaj se je tako spraval na vas?

Pavla Se ni prvič.

Ana Vem, večkrat sem že slišala njegovo kričanje. Nisem pa mislila, da vas tudi pretepa. Zakaj?

Pavla Revež je. Najprej sem mu poskušala pomagati, zdaj pa noče slišati ničesar več.

Ana Ampak zakaj vi?

Pavla Nekdo mora biti kriv.

Ana Zaradi tega, kar počnejo?

Pavla Ja. Ampak v teh časih vsi, na vseh straneh delajo z ljudmi vse mogoče. Ko bo vsega konec, koliko ranjenih duš.

Ana Rablji.

Pavla Žrlo jih bo.

Ana Mislite? Ne vem. A vseeno, vi ste njegova edina sestra.

Pavla Ni pomembno. Sorodstvo ne velja nič. Nimam dobrih novic za vas. Brat vas ne bo pustil na Dolenjsko.

Ana - *Po premolku.* - Ušla bom.

Pavla Sama?

Ana Z otroki. Imam zveze. Brez moža. Ampak. Zakaj si je vaš brat premislil?

Pavla Kričati je začel name, zakaj govorim okoli, da je policist. On da je vendar v tajni službi. Da ga izdajam. Da zadostuje, če vedo, da je domobranec. Borec za dom in Boga.

Ana Ah, vse se ve. Vprašanje je le, kdo bo hitrejši. Zato grem. Ven. Na Dolenjsko.

Pavla Brez mene?

Ana Povezala vas bom.

- *Dinamična sekvenca na klavirju, ki se v trenutku konča.* -

O S M A M E D I G R A

Pri Orlovih četrtič

- **Peter Golob** izvleče iz suknjiča pištolo, ki jo bo imel vpričo **Antona Orla** ves čas v rokah. -

Peter Kdo je v vašem stanovanju skrtil tistega OF-ovca? Žena?

Anton Ne.

Peter Ne bodite smešni. Priznajte. Zakaj je potem pobegnila na partizansko ozemlje? In vas pustila samega.

Anton Njena stvar.

Peter Res? Vi pa ste našim agentom zatajili njegovo prisotnost v svojem stanovanju? Tisti tiček je kasneje to sam priznal.

Anton V stiski je vse možno.

Peter Ste pa, junak. Veste, kako zgleda zapornik zjutraj, po zaslišanju, ko so uporabljene posebne metode?

Anton Si ne predstavljam.

Peter Kot marsičesa ne. Zjutraj se po eni uri nemirnega spanca zbudiš pod kanto z drekom, z zabuhlim obrazom, preklano ustnico, strjeno krvjo. V ustih ne veš, ali imaš jezik ali ledvica. Jajca te še vedno bolijo. In tako dalje. In naprej, do konca. Srečo imaš, da sem se pravočasno vrnil z Notranjske. Zate imam zaporni nalog od svojih nadrejenih. Povej, kaj boš govoril na zaslišanju?

Anton Poskusil bom z resnico.

Peter Prej ali slej boš priznal karkoli. Jaz lahko le pričam v tvoje dobro. Rečem, da te je žena prevarala. Izdala.

Anton Ne morete kako drugače?

Peter Se zavedaš? Kandidat za talca si. V teh časih boste takšni kot ti tako ali drugače izginili. Neznano kam. In nihče ne bo vedel, da ste kdaj sploh bili.

Anton In vi?

Peter Jaz? Moram do konca.

Anton Mojega?

Peter Posameznik ni pomemben. Ja. Tudi mojega.

ŠESTI PRIZOR

Kuhinja tretjič

- **Možè** ureja mapo **KRSTILNICA**. Pride **Drago** in ga opazuje. -

Možè Nobenih podatkov ne najdem o Antonu Orlu. Predstavljam si, da je med vojno izginil v nemškem taborišču. - Bere. -

Vrsta prek tirov
koraka,
usipa se iz vrat
neskončnega vlaka.
Dom škriplje v pesku,
tja izginja,
kjer preži
večna baraka.

Pozdravljen, Drago. Golobica, tudi ta je izginila. Kaj praviš, je bila nazadnje po vojni na Golem otoku?

Na golem otoku
sem golobica,
ženska v belem.
Sončna konica
tke solnato daljo.
Kamen plamti,
vanj kost pronica,
obzorje molči.

Krstilnica bo zdaj miniaturna pesnitev.

Drago Kje je Karlinca?

Možè Drago. Poslušaj. Privolila je, da bo za nekaj dni šla na, ne vem, kako se natančno imenuje, na Oddelek za psihično rehabilitacijo. Ker se je, zaprla se je v sobo, igrala na klavir, pošiljala vse mogoče SMS-e.

Drago Vidva sta jo spravila v to.

Možè Ja. Priznam. Da sem tudi jaz napletel, da se naša zgodba spreminja. V kaj? Ki se je začela, kdaj? Žal mi je. Verjemi. Kesam se.

Drago Boš začel letati v cerkev?

Možè Ne. Ne vem, kako bi ostal zvest. Komurkoli.

Drago Stop. Oči, dragec, ne tako sebično o svojem trpljenju.

Možè Saj nisem tvoj oče.

- *Molk.* -

Drago Ves čas sem vedel. Oče ne vohuni za svojim sinom. Ne bi pošiljal moje sestre v norišnico. Delaš se idiota, v resnici pa hote ali nehote počneš, kar hočeš.

Možè Karlinca ni tvoja prava sestra.

Drago Kaj? Aha. Saj res. Ker ti nisi moj oče, si pa njen.

Kako? S Karlinco sva dvojčka!

Možè Zamenjan si bil v porodnišnici.

Drago Kako? Zakaj? Od kdaj veš to?

Možè Karla mi je povedala. Šele zdaj.

Drago Karla? Torej ona ni? - *Se sili k smehu.* - Ni moja mati? In Karlinca, ve?

Možè Mislím, da ne. Zakaj misliš, da je z njo hudo? Ker te ima rada. Ker si zanjo vselej brat.

Drago Torej ve, da nisem, njen brat?! - *Zgrabi Možeta.* -

Možè Ne vem.

Drago Priznaj.

Možè Ne vem. Rečem ti.

Drago Je zato, tam?

Možè S Karlo se pogovori.

Drago Ti! Delaš za obveščevalno, ti! Kdaj, kdo ti je prvi povedal, da sem imel v osamosvojitveni vojni posebne naloge?

Možè Ne vem. Pusti me. Ne vem. Karla, menda.

Drago Karla je tipkarica!

Možè Ni. Ona je v resnici, tako vsaj mislim, dejavna. Dala mi je izsiljevalsko pismo v zvezi s tabo.

Drago Lažeš, lažeš! Navadna tipkarica je. In pismo je napisala Karlinca. Dobro veš. Saj si ga zato zažgal! Vedel si, zakaj. Banalno pismo, a je pomembno za. Vidiš, lahko je pomembno za državo. Delaš se ignoranta, obenem pa si. Kaj si? Jebemti.

Kurc. Vse boš povedal! - *Zgrabi električni kabel, podaljšek. Z njim zveže Možeta in ga priveže na stol.* - Vse boš povedal. Ti si tisti, ki dela zanje! S tajnim imenom Džingiskan. Ali Mongol?

Možè Noriš, ker ti manjka, kokain.

Drago Kdo je zadaj, za vsem? Ne veš, da me zdaj gonijo še tisti z one strani?!

Možè Ker si ponovno trezen? In imaš privide. Rekel sem ti, da mi je žal. Ja. Kriv sem, ker sem se vmešal. Tisti CD.

Drago Kje je?

Možè V resnici sem tudi jaz. Ja! Tudi jaz sem ilegalni izvoznik orožja! Pri vsem sem zraven. Pri vseh lopovščinah. Ker je ta država. Ker sem se vpletel. Ker sem ta država. Če hočem ali ne.

Drago Res si zvest samemu sebi.

Možè Nisem.

Drago Daj no, kdo pa sploh je?

Možè Karlinca

Drago Karlinca. - *Ga udari.* - O nji mi ne govori!

Možè Ja. Najprej ni hotela iz sobe. Potem je skozi vrata govorila o zvestobi. Potem, da je Antigona.

Drago Kaj?

Možè Antigona.

Drago In ti, njen grob?! - *Ga udari. Možè se prevrne s stolom vred.* - *Jebemti.* - *Razveže Možeta, ga hoče dvigniti, ne more. Pregiba ga, dviguje glavo, posluša srce. Ugotovi, da je Možè mrtev.* - Kje je vzrok? V drugih? V meni?

T R E T J I D E L

PRVI PRIZOR

Fantovska soba tretjič

- *Drago*, za zdaj še neviden, ker je v temi, sedi ob postelji, molči. Slišimo le, kako se oglasi **Golob** kot njegov **BLOG**. -

Blog Pozdravljeni! Sem Drago. Poslušite tole! Letimo v helikopterju iz titanove kovine. Vsi smo pilotski začetniki, jaz, Josip Jurčič, Valentin Vodnik in Francl. Notranjost našega bleščečega vehikla je pokozlana. Sicer pa smo nabasani z raketami. Pod nami je zdaj že griček z ovalnim in modrim bajerčkom, obdajajo ga štirje oranžni stebri falusne, se pravi kurčeve oblike, sicer pa je vse ful zelen. Pristajamo. Vodna površina se, valjda, nakodra. Nežno ruknemo ob tla. Izstopimo. Umijemo svoje face in si za silo očedimo zjebane pilotske kombineže. Zatulmo drug v drugega. Tedaj pa helikopter, kt bi mignu, eksplodira. Našo četverico odnese na vse štiri strani neba. In smo naenkrat skoraj nagi. Skoraj brez gat. In brez resnih spolovil. Ampak, pomislte, iz detonacije stopi stari, dobri agent Bleiweis. Torej smo končno v obveščevalnem centru. Ampak, v čigavem? Agent Bleiweis, zamaskiran kot kmetovalec in dimnikar, domoljubni kosec, nabildani kurjač, rokodelski deloholik, je oče slovenske kure. Stari fukač, ziher je kšno naščeperjeno. Na hrbtu zglancanga suknjiča ima številko 2008/WC. Slišim komando, In name of God, tukaj bomo proizvajali športne prireditve. In, fantje, madona, zavem se, da je krater, ki je nastal po eksploziji, resnično ta prav za areno. V nji bomo na sceni tisti, ki ne skačemo kot Slovenci, in smo zato pripadniki vseh tajnih agencij. Vendar je za infiltriranje v narodno zavest nujna kamuflaža. Mi štirje smo zdaj že tako rekoč spremenjeni u dobre pičke. Zgoraj brez in v tangicah. Zgodil pa se bo naš triumf šele pôl, ko bo agent Bleiweis z masažo vtrl pod našo kožo ličinke majskih hroščev. Da nobeden ne bo mogu reč, da ne skačemo. Hura! Živeli ujétniki svubode! Vaš zajebani blogar.

- **Karla** hrupno vdre skozi vrata. Svetloba. -

Karla Drago! Kaj se dogaja? Kaj ti je? Kje je oče? - *Drago molči.* - Zakaj si se zaprl? Očeta ni, nikjer. Drago?!

Drago Koga ni?

Karla Očeta.

Drago Čigavega.

Karla Tvojega.

Drago Možeta?

Karla Možeta, ja.

Drago Torej si ti, moja mati?

Karla Seveda. Kaj ti je?

Drago Saj sem bil zamenjan.

Karla Kaj? Ti je povedal? Ti je to rekel?

Drago Kdo? Možè je rekel.

Karla Ne. Tvoj oče. Tvoj oče je rekel. Jaz sem, bila je provokacija. Hotela sem ga pripraviti do tega, da bi. Povedal, kje je CD. On je. Je tvoj oče.

- *Tišina.* -

Drago Tukaj je. - *Odgrne odejo.* - Oče.

Karla Možè. Kaj? - *Se ga dotika.* - Mrtev?

Drago Ja. Če je v resnici moj oče. Naj se maščujem? Nad kom? Od Možeta sem vzel za spomin tole. - *Vzame list in bere.* -

Zid kamnit,
deževen dan,
otroka sta v hiši,
moj grob izkopan.
Sin riše konja
in hči cvetico.
Strela ne slišim,
ko me zadene, orlico.

- *Drago obrne list, to je prav za prav star dokument, na nasprotni strani prebere podatek iz dosjeja.* -

Drago »Ana Orel... ustreljena... marca... 1945... pri Velikih Laščah, ker je o sestavi našega moštva šla poročat prvi četi... bataljona... Cankarjeve brigade«.

- *Drago vzame drug, podoben list. Bere.* -

Gozdnat breg,
tu in tam
še sneg.
Črn krog.
Blisk in oko.
Božji hram,
skalnat
padam vanj.

- *Drago obrne tudi ta list in prebere podatek.* -

»Brat bolničarke, ki je žena komisarja druge čete... zajet ob napadu na avto... ustreljen vpričo sestre... po odločitvi Ljudskega sodišča... marec 1945.«

- *Premolk.* -

Karla Kaj bova?

Drago Javil se bom. Policiji. V zaporu bom nekaj let imel mir.

Ali pa ne. Kdo ve? - *Karla ga objame.* - Kaj bo s tabo?

Karla Nič. Ne vem kam. Mogoče bom zdaj jaz hermafrodit.

Drago Nesmrtno počelo vesolja.

- *Karla poljubi mrtvega Možeta.* -

DRUGI PRIZOR

Dekliška soba tretjič

- V prostoru visi vrv. Slišimo, kako se pogovarjajo **Orlica**, ki je v vlogi **KLAVIATURE**, **Golob**, ki je kot **BLOG**, in **Golobica**, ki je kot **SMS**. -

Klaviatura Misliš, da je primerno, če nekdo smeši tajno organizacijo?

Blog Jaz, ki sem Blog, si lahko marsikaj privoščim. Ampak, če je organizacija tajna, je ne moreš osmešiti.

Klaviatura Imaš prav. V primeru, da bi se takšna organizacija imenovala SKOVIK, jo pa lahko.

Blog Zakaj?

Klavir Ker bi vsi vedeli, da gre zame, za Klaviaturo.

Blog Ker bi vsi vedeli, da kratica pomeni, S, Slavnostno K, Kreativna, O, Obzirna, V, Varno, I, Intonirana, K, Klaviatura! S, K, O, V, I, K!

SMS Dragi Drago, moj ljubi dvojček. Ku, ku. Za prijetnejši dan, obložen z rožami, ti pošiljam tole misel. Proletariat, da ne boš obvisel, zajahaj kapitalno prase, pregrizni vrat mu, zlêti v nove čase! Z brezmejno ljubeznijo. Saj veš kdo. Pošiljatelj, Karlinca.

- *Osvetlitev v Fantovski sobi. Zdaj poleg vrvi vidimo tudi*
Karlinco in Draga. -

Drago Pobegnil sem. Ker sem te v zaporu videl. Potem, ko si poslala SMS.

Karlinca Res?

Drago Takšno kot sem te našel. Kako govoriš z vrvjo. In z njeno zanko.

Karlinca - *Prime Draga za roko*. - Ti si, moj? Dragi blog.

Drago Zakaj si hotela, naredila to? Zaradi očeta? Zaradi mene?

Karlinca Zaradi sebe. Toliko življenj je v meni. Lepih in strašnih. Ne morem jih sama nositi. Nimam te moči. Ljubim sebe. V meni pa je, ves svet. Tega ne prenesem.

Drago In zdaj?

Karlinca Čakala bom, da se vrne moj fant.

Drago Kdo?

Karlinca Ti.

Drago Čez dolgih tisoč let. Kam je izginila Karla?

Karlinca Mama? H Karmeličankam je šla.

Drago Kam?

Karlinca Nune, ki molčijo.

Drago In CD?

Karlinca V Ljubljani.

Drago Ko bi vse, kar dojemamo, razumeli izven svojega časa. Ne pa kot bivanje med rojstvom in smrtjo. Če bi v igri sveta ujel spreminjanje v spreminjanju samem. To bi bil. Zadetek. Ali pa bojevanje s sabo. Krstilnica? Karlinca. Sonet? Povej.

Karlinca

Na zgradbi rdeče zlata vsaka stena,
notranjost sije kot globina sinja,
krstilnica, na vrhu krošnja, njena
podoba utripa, spet in spet izginja.

Iz korenin nek moški, kri prstena
ga obliva, kleše, skali obraz razgrinja,
in sebe, drugega v njem posnema,
v zvokih zamolči, kar ga prešinja.

Žari koščen lesteneč zvezdni, sope
v njem telo in krstni kamen škrta,
v oblakih črnih gode čelo, snope

neskončnih strun poveže v gromu, sprta
s temo in sama s sabo, stoka, hrope
v nebu žena z mavrico razprta.

- Močno, vse bolj nasilno trkanje. -

- Če je uprizoritev zastavljena, kot je avtor orisal v začetnih didaskalijah, se izprazni celotno prizorišče, razen klavirja, ki pa ga vidimo prvič. Iz parterja pride **Orel**, oblečen kot **MOŽÈ**. Njemu nasproti se na prizorišču pojavi **Možè**. -

Možè Preoblekel si se. V mene?

Orel V avtorja.

Možè Da bi avtor umoril mene.

Orel Sebe.

- Iz občinstva pridejo ostali performerji, **Orlica** kot **KARLA**, **Golob** kot **DRAGO**, **Golobica** kot **KARLINCA**. -

Golob Avtorji smo mi.

Orlica Vsi štirje.

Golobica On. In mi trije.

- Na prizorišču se pojavijo še trije Možetovi, **Karla**, **Drago**, **Karlinca**. Vseh osem se zdaj postavi v parih nasproti drug drugemu. Morda sedejo in na tla portretirajo vsak svoj par. Motrijo se, izrečejo. -

Možè Možè.

Karla Karla

Drago Drago.

Karlinca Karlinca.

- Performerji vsak s svojim imenom in priimkom imenujejo tistega, ki jim je nasproti. -

K O N E C

Z A K L J U Č N A O P O M B A

V tem besedilu je kakršnakoli podobnost ali zveza s konkretnimi osebami, odnosi, situacijami, ali razmerji v določenih sredinah, povsem naključna in nehotena, odvisna le od avtorjeve ustvarjalne domišljije in razprte dramske kompozicije ter zgodbe, ki izhaja iz njiju. Nekatera dejstva in okoliščine, povezane s stvarnejšimi dogajanjem, so zgolj oprijemališča za sprožitev osebnih stisk, mejnih položajev in odzivanj v izmišljenih dramskih likih. Izhodiščni odrski dogodki, zaplet in razplet dramskega besedila so zasnovani v osnovnih človeških odnosih ne glede na zgodovinsko situacijo.